

Izbaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.-, lanskoletne 2.-; mesečna naročnina Din 20.-, za tujino 30.-, Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglas po tarifi in dogovoru.

Uprava
Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-63.
Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 260

Ljubljana, petek, dne 6. novembra 1931

Leto II.

Ameriški senator Borah,

srdit pristaš revizije mirovnih pogodb, ki je s svojimi neprimernimi izjavami izzval znani incident ob času Lavalovega obiska v Washingtonu.

Nova Mac Donaldova vlada sestavljena

London, 5. novembra. d. Uradno. Nova vlada je sestavljena, in sicer tako-le:
Mac Donald, predsednik vlade;
Neville Chamberlain, zakladni kancelar;
Runciman, predsednik trgovskega urada;
John Simon, zunanje zadeve;
Thomas, dominioni;
Cunliffe Lister, kolonije;
Samuel Hoare, Indija;
Bolton Eyres Morsell, admiraliteta;
lord Hailsbam, vojna;
markiz London Dordy, zrakoplovstvo;
Herbert Samuel, notranje zadeve;
Baldwin, lord-predsednik tajnega sveta;
Snowden, lord-čuvar tajnega pečata;
Donald Maclean, vzgoja;
lord Sankey, lord-kancelar;
Archibald Sinclair, drž. tajnik za Škotsko;
Hilton Young, javno zdravstvo;
John Gilmore, kmetijstvo in ribarstvo;
Henry Belterton, delo.
Ormsby Gore, prvi komisar za dela.
Novi angleški kabinet ima tako 20 ministrov. Od teh so 4 pristaši delavske stranke, 5 narodnih liberalcev in 11 konservativcev. Veliko senzacijo je izzvalo imenovanje sira Johna Simona za zunanjega ministra namesto lorda Rea-
dinga, ki se je umaknil zaradi starosti.

Glasovi o pripravljanju novega puča v Avstriji

Dunaj, 5. novembra. d. Danes so se širile zopet razne vesti o bližnjem puču heimwehrovcv v Avstriji. Korespondenca Hermay je javila iz hitlerjevih krogov, da je knez Starhenberg izdal pred nekaj dnevi mobilizacijsko povelje za heimwehrovske formacije, in sicer za noč od 7. na 8. t. m. Hotel je, da bi stopilo na Dunaju, na Nižjem Avstrijskem, Zgornjem Avstrijskem, Salzburškem in na Koroškem, Stajerskem in Gradiškanskem v akcijo okrog 80 tisoč heimwehrovcv. Sebe hoče Starhenberg proglasiti za državnega upravitelja. V tej funkciji bi Starhenberg ostal tako dolgo, da bi se razmere na Madjarskem in v Avstriji razčistile v prid podonavske federacije. To podonavsko federacijo smatra Starhenberg za prvi korak k veliki državi. Narodno socialistični člani Heimwehrov so se po poročilu omenjene korespondence energično izrekli proti temu Starhenbergovemu načrtu, ker se boje, da bi podobna akcija dala ministru Winklerju dobrodošli povod za razpustitev heimwehrov in za uspešno izdajo zakona v zaščito republike.

Proslava obletnice osvoboditve Zemuna

Beograd, 5. novembra. l. Mesto Zemun je danes na zelo slovesen način proslavilo obletnico vkorakanja prvih srbskih čet in trinajstletnico svojega osvobođenja. Po vseh cerkvah so se služile zahvalne službe božje. Nato se je vršila v mestni hiši slovesna seja, kjer je imel velik slavnosten govor mestni župan gosp. dr. Popović.

Pozor gostilničarji!

Zveza gostilničarskih zadrug v Ljubljani in Zadruga hotelirjev, gostilničarjev, krčmarjev, kavarnarjev, žganjetočnikov in izkuharjev v Ljubljani opozarja vse svoje člane, naj se gotovo udeležijo volitev 8. novembra 1931.

V Ljubljani, 5. novembra 1931.

F. Kavčič, načelnik. F. Krapež, podnačelnik.

Volitve so prehod v parlamentarno življenje

Samo tisti, ki noče parlamenta, more biti za volilno abstinenco

Vsled večnih preprirov, škandaloznih dogodkov — spominjamo le na eksperimento z nagimi pričami — ter vsled popolne nedelavnosti je bivša skupščina že davno izgubila vsak ugled in tudi svojo obstojno upravičenost. Ko so nato še padli usodni junijski streli, je bila na smrt zadeta tudi skupščina sama. Bilo je samo vprašanje časa, kdaj bo tudi formalno proglašen njen konec.

S šestim januarjem se je to zgodilo. Obenem pa se je storilo še mnogo več, ker je bil šesti januar celo danje in nobeno polovičarstvo. Šesti januar ni odpravil le s krvjo omadeževane skupščine, temveč tudi razloge, ki so bili vzrok, da je padla skupščina tako nizko. Ti razlogi pa so se imenovali partizanstvo in vse, kar je bilo z njim v zvezi.

Po odpravi partizanstva je nastopila doba mirnega in plodnega dela in zavlada je nov duh — jugoslovanski duh, ki je klical vse k složnemu sodelovanju. Ustvarjena je bila tako možnost za nov parlamentarizem, ki bo prost vseh grehov preteklosti mogel z vso silo in vsem uspehom delati za blagor naroda in napredek države.

Nova ustava pomeni prvi formalni pričetek tega novega parlamentarizma, nedeljske volitve pa so oni prehod, ki vodi iz 6. januarja v novi parlamentarizem. Toda prehod, ki ne dopušča, da bi bile zapravljen pridobitve 6. januarja in da bi se pogreznila nova narodna skupščina v blato prejšnjega partizanstva.

In ko bodo volitve dokončane in ko se bo dne 7. decembra sestal naš novi dvodomni parlament, tedaj se bo tudi dejansko pričelo novo parlamentarno življenje in politična moč bo zopet prešla na voljene zastopnike naroda. Mogočen, nujen, rešen in naraven razvoj jugoslovanskega naroda bo s tem dovršen in odprta bodo vrata v nov in še plodnosnejši razvoj.

Samo tisti, ki tega razvoja noče, samo tisti, ki hoče bivše divje partizanstvo, more biti za volilno abstinenco, ker ta ni v bistvu nič drugo, ko reakcija partizanov proti novi dobi.

Zato pa v nedeljo na volišča, da bo pravilno dovršen prehod v novo parlamentarno življenje brez partizanstva!

Oster Brüningov nastop proti desničarjem

Velik govor kancelarja na seji odbora katoliškega centra — Centrum odklanja koalicijo s Hitlerjem

Berlin, 5. novembra. (d) Državni odbor stranke centra se je danes sestel k seji, da zavzame stališče k notranje političnemu položaju, zlasti k vprašanju razširjenja vladne večine. Predsednik stranke dr. Kaas je izjavil: Vnebovpijoči stiski današnjega časa se ne da pomagati z besedami in resolucijami in tudi ne z razgovori o novih koalicijsko-političnih tvorbah front, temveč samo z dejanji.

Ob splošni napetosti je začel nato govoriti državni kancler dr. Brüning. Z ostrimi besedami je nastopil proti desničarskim strankam in njihovi agitaciji, ki gre preko vsega, kar se je 40 let sem storilo v zastupljanju javnega mnenja. Za državno vlado je samo ena pot in ta je, da ukrene to, kar je stvarno potrebno. Državni kancler je govoril potem proti nemški ljudski stranki, katere sklep, napravljen poleti, da naj se skliče državni zbor, je Nemčijo samo en dan veljal 220 milijonov mark v devizah. Državna vlada noče državnega zbora trajno izločiti. Imeti pa mora čas in prostor, da lahko reši svojo nalogo. Samo to je bil namen odgoditve državnega zbora.

Zadolžitev Nemčije je v glavnem zadolžitev napram inozemstvu in v tuji valuti. Kljub temu pa državna vlada na noben način ne bi hotela, da bi nemška marka sledila angleškemu funtu. Kancelar se bo do skrajnega upiral vsakemu inflacijskemu ukrepu.

Pri pogajanjih, ki se sedaj prično s Francijo, se mora najti rešitev reparacijskega problema. Treba je vzpostaviti zaupanje v nemški narod in v ves svet, ker brez tega mora svetovno gospodarstvo za dolgo časa ostati omajano.

Hkrati pa se morajo urediti tudi kratkoročni krediti. Vse te naloge pa so neizvedljive, če se ne vzpostavi zaupanje doma in zunaj. Te naloge pa otežuje politična agitacija skrajno usmerjenih strank. Svet mora biti gotov, da Nemčija ne bo delala nobenih političnih poskusov. Prav ta zima bo naložila nemškemu narodu najtežjo preizkušnjo živcev. Zato je domorodna dolžnost, da se stori vse, kar mora za panje krepiti in da se opusti vse, kar bi ga moglo uničiti. — Govor dr. Brüninga so sprejeli z velikim odobravanjem.

Nato je govoril poslanec prelat dr. Kaas. Izjavil je: Nemška centumska stranka ima prav gotovo sedaj važnejše posle kakor pa, da bi se bavila s koalicijsko-političnimi razgovori, s kakršnimi so bili zadnje tedne nekateri krogi izven naših vrst v javnosti zaposleni in s kakršnimi so, kakor se zdi,

še zaposleni. V trenutku, ko zahteva splošna politična situacija in parlamentarni odločilni boj zadnjega časa jasno besedo v tej smeri, če noče s padcem Brüningove vlade pripraviti državi in redu nesrečo, katere konca ni videti, potem je parlamentarna frakcija nemške centumske stranke s svojim nedvoumnim sklepom spregovorila tako besedo. Meni ni nič znanega, da bi med tem nastopila dejstva, ki bi govorila

za to, da se spremene stvarne predpostavke takratnega sklepa.

Govoril je še državni minister za delo dr. Stegerwald, ki je dejal, da koalicijsko-politična tvorba front danes ni mogoča niti na levo niti na desno. Na levo zato ne, ker se s tem ne da ustvariti večina, na desno pa zato ne, ker bi s tem nastopile zunanje-politične težave pri pogajanjih o reparacijah in podaljšanju kreditov.

Grozeči polomi v nemški veleindustriji

Kriza v Tissenovem podjetju »Vereinigte Stahlwerke« -- Ogromne zgube v zadnjem poslovnem letu

Berlin, 5. novembra. n. Velike skrbi povzročajo v gospodarskih krogih kriza v največjem industrijskem podjetju Vereinigte Stahlwerke, kateremu stoji na čelu znani nemški veleindustrijalec Tissen. Delnice tega koncerna, ki je v zadnjih 9 letih investiral okoli 400.000.000 mark v svoja podjetja, so padle za 10% svoje temeljne vrednosti. Izgube v zadnjem poslovnem letu znašajo 150.000.000 mark. Ravnotako ogrožen je tudi kapital kon-

cerna v iznosu 880.000.000 mark. Računa se, da bo generalni ravnatelj koncerna Flick izgubil tudi svoje privatno premoženje.

V zvezi z imenovanim koncernom so tudi Alpine Montan-Werke in druga nemška industrijska podjetja, ki se vsa nahajajo v jako težkih razmerah, mnogo tudi radi tega, ker je sovjetska Rusija radi znižanja uvoza stornirala večji del svojih naročil.

Kongres francoskih socialnih radikalov

Dve struji glede zunanje politike in bližnjih volitev -- Velika važnost sklepov letošnjega kongresa

Pariz, 5. novembra. n. Danes se je tu pričel kongres radikalne stranke. Dosedanji predsednik te stranke Dalabier po vsej verjetnosti ne bo sprejel ponovne izvolitve in na njegovo mesto bo stopil bržkone Herriot. Na kongresu referira o zunanje-političnem položaju narodni poslanec Cot Pierre, sledil bo še drugi referat o zunanji politiki in o taktiki stranke v bodočnosti.

Dejstvo, da bosta dva referata o zu-

nanji politiki, kaže, da obstoje v stranki dve struji, od katerih se ena postavlja na stališče za koalicijo s centromom, dočim zahteva druga, da se gre v volitve brez vsakih zvez z levico ali desnico.

Z ozirom na to je ta kongres velike važnosti za razvoj volilne borbe. Odločitve na tem kongresu bodo vplivale tudi na stališče Lavalove vlade. Računa se za slučaj zmage desničarske struje, da bo Lavalova vlada krenila na desno.

Novi burni prizori v madjarskem parlamentu

Budimpešta, 5. novembra. n. Danes se je nadaljevalo zasedanje parlamenta in burne scene so se zopet ponavljale. Opozicionaleci so zahtevali, naj se preklicijo obsedno stanje na Madjarskem, čemur je predsednik vlade ugovarjal, češ da se to za enkrat še ne more storiti. Poslanec Miaszel je nato govoril o krizi živinoreje. Madjarska živinoreja se nahaja na robu propasti in zahteva, da vlada ob priliki sklepanj trgovskih pogodb upošteva v prvi vrsti to stroko. Nato je govoril referent finančnega odbora Temeswary o poročilu odbora 33-orice.

Novi podpredsednik državnega sveta

Beograd, 5. novembra. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev je postavljen za podpredsednika državnega sveta Drago R. Radojlović, član državnega sveta.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 5. novembra. d. Pričakovati je močnejše spremembe vremena: na zapadu in na jugu se nebo pooblači in začne morebiti že jutri rahlo deževati; na vzhodnem robu Alp osvežujoči južno-vzhodni vetrovi, nezanesljivo.

Manifestacija za državo in kralja ob obisku bana dr. Marušiča v Črnomlju in Metliki

Črnomelj, 5. novembra.

Ban Dravske banovine dr. Drago Marušič je večer popoldne odpotoval na Dolensko.

Ustavil se je najprej v Trebnjem, kjer se je ravno vršilo zborovanje županov in predstavnikov okoliških občin, ki so se posvetovali o elektrifikaciji. Zastopanih je bilo 16 občin. — Bana je pozdravil najprej župan Zupančič, nato pa načelnik kmetijske zadruge Čeh. Trebnje je bilo okrašeno z zastavami. Na zborovanju je pozdravil bana notar Mastnjak. Nato je imel ban daljši govor na prisotne župane in predstavnike občin, ki so z vidnim zanimanjem sledili besedam bana o narodni slogi, ki mora vladati med ljudstvom posebno v sedanjih zgodovinskih trenutkih. Nato je ban nadaljeval svojo pot v Novo mesto.

Tudi Novo mesto je bilo okrašeno z zastavami in v prazničnem razpoloženju. Pred poldnevom sreskega poglavarstva so bili zbrani predstavniki državnih oblasti ter številno občinstvo. Bana je najprej pozdravil župan v Novem mestu Viktor Režek, ki je v svojem govoru poudaril, da prebivalstvo Novega mesta dobro razume klic domovine, da je treba 8. novembra na dan volitev z glasovanjem jasno izreči zaupanje Jugoslaviji. Ban je imel na zbrane daljši govor, v katerem je dejal, da je smatral za svojo dolžnost, da obišče Novo mesto, posebno ker je del sreza zaradi suše in slabe letine precej trpel. Potrebno je, da se akcija za pomoč siromašnim krajem razširi tudi na ta del naše države. Opozoril je na zgodovinski čas, v katerem živimo, ko se mora narod izjaviti za ureditev države, kakor jo je določil kralj v manifestu dne 6. januarja.

Sedanje volitve niso politične volitve, sedanje volitve morajo biti narodna manifestacija. Nj. Vel. kralj je 6. januarja 1929 vzel nase vso odgovornost, zdaj pa kliče svoj narod, da deli s njim odgovornost za ureditev države.

Govor g. bana so prisotni sprejeli z velikim odobravanjem. Nato je g. ban v sreskem načelnstvu sprejel najprej predstavnike duhovščine pod vođstvom g. prošta Čerina. G. prošt je g. banu izjavil udanost in ljubezen duhovščine do kralja in domovine.

Duhovščina bo vedno pripravljena sodelovati pri polaganju temeljev za boljšo bodočnost našega naroda.

Nato je sprejel ban župane iz okoliških občin, ki so banu predložili razne želje in zahteve.

Danes popoldne se je ban odpravil v Črnomelj, kamor je dospel ob 10. popoldne. Črnomelj je priridil svojemu banu prav iskren sprejem. Pred vodom v Črnomelj je bil postavljen slavolok z napisom: »Dobrodošel gospod ban, pozdravljen!« Na trgu pred sreskim načelnstvom so bili zbrani predstavniki raznih društev, šolska mladina, sokoli, gasilci in številno občinstvo. Med pokanjem topičev je ban prisel na trg pred sreskim poglavarstvom.

Vsi prisotni so priridili banu prisrčne ovacije. Mestna godba je zaigrala državno himno. Kot prvi je pozdravil g. bana črnomeljski župan g. Müller v svojem imenu ter v imenu županov iz okolice. Ban je, vidno ginjen nad prisrčnim sprejemom, ki mu ga je priridil Črnomelj, imel daljši govor, v katerem je dejal, da se zahvaljuje za tako lep in prisrčen sprejem. Ve, da ne velja to toliko njegovi osebi, temveč v prvi vrsti Nj. Vel. kralju. Prisel je v Črnomelj zaradi tega, da izrazi skupno z ljudstvom zadovoljstvo, da sta se sreza Metlika in Črnomelj zopet priključila Dravski banovini. Potrebno pa je bilo, da je prišel v Belo Krajino tudi zaradi tega, ker je Beli Krajini zaradi suše in slabe letine treba na vsak način pomagati. Storit je treba vse, da se akcija za siromašne kraje v naši državi razširi tudi na ta dva sreza.

Narod mora vedeti, da je Jugoslavija prava mati za ljudstvo, za katero skrbi, kadar je v stiski.

Potrebno je, da ob tej priliki narod pokaže, da odobrava in soglaš s korakom Nj. Vel. kralja, ki je z modro gesto napravil konec preprirov, ki se dovedli državo na rob propasti. Narod mora dokazati, da je pot Nj. Vel. kralja prava pot, da je to pot ljubezni, sloge in medsebojnega sodelovanja za kulturno in gospodarsko povzdigo naroda. Zdržiti nas mora vse ljubezen do domovine in zavest, da smo navezani drug na drugega v prepričanju, da je za naš narod življenje in obstoj zagotovljen le v Jugoslaviji.

Viharno odobravanje je sledilo besedam g. bana. Bana je pozdravil nato načelnik Sokola Spiro Vranković. K g. banu je pristopila mala deklica Ljuba Ljenček, ki je s prigodnimi besedami izročila g. banu lep šopek. Izrazila je veselje mladine, da je g. ban prisel v kraje, kjer živi reven narod, ki je pa veren in vdan svojemu kralju in domovini. G. bana so pozdravila še načelnika gasilcev iz Črnomlja in Vinice. Prisotni so priridili g. banu ponovne prisrčne ovacije. Razpoloženje v mestu je praznično. Popoldne odpotuje ban v Metliko.

Sprejem deputacij in obisk pri Sokolu v Črnomlju

Črnomelj, 5. novembra. AA. Pri svečanem sprejemu v Črnomlju, kjer je belokrajinski narod jasno dokazal svojo ljubezen do najvišjega predstavnika Nj. Vel. kralja in kraljevske vlade in veliko razumevanje za državno politiko narodne sloge in medsebojno delovanje v korist in napredek našega naroda, je ban g. dr. Marušič sprejel v prostorih sreskega načelnstva razne deputacije, med njimi duhovščino, zastopnike državnih oblasti itd., ter končno sprejel tudi veliko delegacijo županov občin iz črnomeljskega sreza.

Nato se je g. ban odpravil v novi Sokolski dom, kjer so bili zbrani Sokoli in Sokolice z naraščanjem. Gosp. bana je pozdravil starosta Branković, ki se mu je g. ban zahvalil v govoru, v katerem je predvsem naglasil požrtvovalnost Sokolov pred vojno in med vojno. S to

požrtvovalnostjo in ljubeznijo do svojega naroda so Sokoli mnogo doprinesli za ustanovitev naše skupne domovine. To delovanje mora biti vzor tudi sedanjim Sokolom.

G. ban si je potem ogledal Sokolski dom.

Veličasten sprejem g. bana v Metliki

Metlika, 5. novembra.

Bela Krajina je danes v pravem pomenu besede tekmovala, da čim veličastneje in prisrčneje sprejme najvišjega zastopnika državne oblasti bana Dravske banovine g. dr. Drago Marušiča. Kakor je bil sprejem g. bana v Črnomlju izredno prisrčen, tako je bil v Metliki uprav veličasten.

Na meji sreza sta g. bana pričakovala sreski načelnik Karlavari in bankski svetnik Nemanjič. Vse mesto je bilo tako kakor Črnomelj v zastavah. Niti ene hiše ni bilo, ki ne bi bila izrazila časti najvišjemu zastopniku Nj. Vel. kralja in kraljevske vlade.

Pri prihodu v Metliko je g. bana pozdravila na cesti, ki drži k mestni hiši, mladenka Nada Stipančič, ki mu je po lepem nagovoru izročila šopek in mu po stari belokrajinski navadi ponudila kruha, soli in vina. Prisrčni prizor je g. bana vidno ganil. Med špalirjem šolske mladine, ki je sipala na cesto cvetlice, je prisel g. ban na trg pred mestno hišo, kjer je bil postavljen slavolok z napisom: »Metlika Te pozdravlja!« Ob njegovem prihodu pred mestno hišo je godba zasvirala državno himno.

Na trgu pred mestno hišo je bilo zbrana skoro vsa Metlika. Prvi je pozdravil g. bana v zanosnem govoru starosta Sokola g. Makar. Za njim je izpregovoril bankski svetnik Nemanjič. Ves čas od prihoda g. bana v Metliko pa do trenutka, ko je stopil v mestno hišo, so na okoliških hribih pokali topiči. G. Nemanjič je svoj pozdravni govor sklenil z vzkliki Nj. Vel. kralju in vzvišenemu kraljevskemu domu. Vidno ganjen nad izredno prisrčnim sprejemom se je g. ban zahvalil v daljšem govoru, v katerem je naglasil dejstvo, da je metliški srez spet priključen Dravski banovini.

»Prisel sem,« je rekel ban, »v ta naš najmlajši srez predvsem zato, da se na lieu mesta prepričam o potrebah prebivalstva, ki je zaradi suše in slabe letine posebno trpelo. — Prebivalstvo naj ve, da se država briga zanj in da je naša domovina prava mati svojim državljanom.«

V svojem govoru je g. ban nadalje zagotovil prebivalstvu, da bo veren tolmach njegovih želj in potreb. Živahno odobravanje in vzkliki: »Hvala vam! Bog vam plačaj!« so sledili tem prisrčnim banovim besedam.

G. ban je nato prešel na gospodarsko krizo, ki tare ves svet. Le z združenimi močmi bo mogoče, je naglasil, prebroditi vse sedanje težave. Zato pa je treba, da pokaže naš narod ravno v sedanjih momentih svojo enodušno voljo, da bo sledil intencijam Njegovega Veličanstva, ki nas je privedel na pravo pot medsebojne ljubezni, dela in zaupanja. Pokazal nam je pot, po kateri naj hodimo. Napravil je konec vsem prejšnjim preprirov, ki so le ru-

šili naše moči in naše energije. Ako bomo sledili njegovemu zgledu in tudi s dejanji pokazali, da smo razumeli sedanjo dobo, se nam ne bo treba bati za našo bodočnost.

Vihar navdušenja, ki je sprejel te besede, skoro ni hotel ponehati.

G. ban je nato odšel v dvorano mestne hiše, kjer je bila slavnostna seja mestnega zastopstva. V svečanem govoru ga je tam pozdravil župan Golja, ki je med drugim dejal, da smatra o priliki visokega obiska za svojo prvo dolžnost, da s svečane seje pozdravi tistega, ki nam je vsem naš najskrbnejši oče, našega nadvse ljubljene kralja Aleksandra I. — Predlagal je, naj se pošlje pozdravna vdanostna brzojavka tele vsebine:

Udanostne in pozdravne brzojavke

»Kabinetni pisarni Nj. Vel. kralja Aleksandra I., Beograd. — O priliki uradnega obiska bana Dravske banovine g. dr. Drago Marušiča v mestu Metliki in srezu metliškem ponovno pošiljamo izraze neomajene zvestobe in vdanosti, pozdravljaše svojega kralja in najvišjega čuvarja edinstva naroda in neokrnjenosti domovine.«

Dalje je predlagal, naj se pošlje tale brzojavka predsedniku vlade g. Živkoviču:

»O priliki uradnega obiska bana Dravske banovine g. dr. Drago Marušiča v mestu Metliki in srezu metliškem ponovno zagotavljamo svojo vsestransko pomoč pri delu za graditev boljše bodočnosti naše edinstvene in neokrnjene domovine. Podpis župan Golja.«

Obe pozdravni brzojavki sta bili sprejeti z viharним navdušenjem.

V svojem nadaljnjem govoru je župan orisal težkoče tukajšnjega prebivalstva ter zaprosil g. bana, naj zastavi ves svoj vpliv, da se željam prebivalstva ugodni. Naposled je predlagal, naj vsi navzoči z g. banom na čelu podpisujejo tole spomenico:

Spomenica

»Za vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Karagjorgjeviča, kralja Jugoslavije, ki je z zakonom dne 8. oktobra 1929 dal kraljevini edinstveno ime Jugoslavija ter razdelil kraljevino na upravna področja v banovine, a z novo ustavo z dne 3. septembra 1931 prikljopil našo mesto in srez Metliko Dravski banovini, za časa načelovanja kraljevske vladi g. Petra R. Živkoviča, je danes 5. novembra 1931 obiskal naše starodavno mesto Metliko ban Dravske banovine g. dr. Drago Marušič, ki je z izrednim zanimanjem skrbel za napredek našega mesta in za potrebe naroda v srezu Metliki, smo o priliki njegovega prvega poseta kot bana sestavili in podpisali to spomenico.«

Zbrana množica je ves čas trajanja seje vztrajala na trgu pred mestno hišo ter vzklikala Nj. Vel. kralju in domovini.

Nato je g. ban sprejemal v prostorih sreskega načelnstva deputacije ter si nato ogledal metliško vinarsko zadruge.

Zvečer se je g. ban vrnil v Ljubljano.

Vičani v jugoslovenskem taboru

Impozanten shod v Sokolskem domu -- Nad 800 volilcev enodušno odobrava govore sreskih kandidatov

Vič, 5. novembra.

Vič že dolgo ni doživel tako krasne jugoslovske manifestacije, kot je bil snočni shod v veliki dvorani Sokolskega doma. Nad 800 volilcev se je odzvalo vabilu kraljevskega volnega odbora in napolnilo do zadnjega kotička obširno dvorano. Na shodu so bili zastopani prav vsi sloji od delavca do uradnika, ki so z najvišjim zanimanjem poslušali govore svojih kandidatov. Med udeleženci so bili pripadniki prav vseh bivših političnih strank in iz obrazov vseh se je bralo, da se zavedajo sedanega težkega položaja, ko gre za dobrobit naroda in države. Discipliniran nastop viških volilcev je pokazal, da se ne daje zavesti po raznih agitatorjih, ki skušajo vrle Vičane odvrtači od volitev. Vičani moramo biti ponosni, da kindidira kot namestnik prof. Jarca naš, kot čebelica pridni župan g. Jurij Petrovič, ki ga spoštuje in ceni vsak Vičan.

Shod je otvoril točno ob pol 21. sodni oficijl g. Jože Meseč, ki je pozdravil gg. kandidate prof. Jarca, Komana, Pavčiča in Zebala, dočim se je g. Sinkovec opravičil. Navzoči so bili dalje namestniki kandidatov gg. Sainca, Kušar in Petroviča. Vsem kandidatom in njihovim namestnikom so bile prirejane burne ovacije.

Med viharnimi ovacijami je stopil pred zbrane volilce sreski kandidat g. Albin Koman iz Vižmarjev. Najprej se je zahvalil volilcem za obilno udeležbo, nakar je razvil svoj program, ki je vzbudil pri volilcih navdušeno priznanje in odobravanje. Kot kmet pozna dobro razmere našega ljudstva, saj je vedno z njim v najožji zvezi. Pri prejšnjih strankarskih volitvah so poslanci, oziroma kandidati obljubljal volilcem vse mogoče dobrote, ki pa jih potem niso izpolnili. Danes vam, dragi volilci, ne sipamo obljub, ampak hočemo delati za narod, kolikor bo v naših skromnih močeh. Zaupati moramo v svojo lastno moč, samo pamet in razsodnost bosta zmagali. In gospodarska kriza? Ali ni ta beseda danes udomaćena po vsem svetu? Zato moramo kot dobri in državni udani državljanji gledati, da krizo odpravimo, da se bo moglo naše narodno gospodarstvo uspešno razvijati, da bo dobil služka v naši državi delavec, obrtnik in vsak, ki je voljan delati za korist države. Na sedanje volitve nas ne pozivajo voditelji strank, kliče nas naš vladar in obzir do nas samih, do močne in krepke države. Sovražniki prežijo na nas od severa in juga ter samo gledajo, kdaj se bodo polastili naše lepe slovenske zemlje. Kmetje smo predvsem poklicani, da branimo to našo lepo domačo zemljo (burno odobravanje). Da-

nes gremo na volilce brez diktata strank, ljudstvo samo je postavilo kandidate, ki naj diktaturo odpravijo in vzpostavijo normalne razmere, seveda brez strankarskih bojev. Naloga nove skupščine bo modernizirati davčno upravo, ublažiti gospodarsko krizo itd.

Mnogo se govori tudi o volilni abstinenca, ki jo zlasti propagirajo voditelji bivših političnih strank, povedati moramo, da so to »generalne brez armade, kajti naše ljudstvo jim ne bo nasledilo, marveč bo šlo kot en mož na volilce in oddalo svoj glas onemu kandidatu, ki mu najbolj zaupa. Govorniku g. Komanu so zborovalci pririjali dolgotrajne ovacije in videlo se je, da so segle besede govornika Vičanom globoko v srce.

Po g. Komanu sta razvila svoj program kandidata g. Zebal in g. Pavčič. Tudi njiju govora sta napravila na volilce globok vtis. Oba govornika sta pozivala Vičane, da se v nedeljo polnoštevilno udeležijo volitev, svoj glas pa lahko oddajo komur hočejo.

Z največjim zanimanjem so volilci pričakovali govor kandidata g. prof. Evgena Jarca, zlasti ker so vedeli, da je pripadal svojačasno bivši Slovenski ljudski stranki, kjer je zavzemal odlično mesto.

Gospod prof. Jarc je najprej apeliral na medsebojno podpiranje na volilnih sestankih in shodih, nakar je v lepih besedah pojasnil, kakaj se je oddvojil od svojih nekdanjih političnih prijateljev in se odločil za kandidatur na državni listi predsednika g. Petra Živkoviča. To pojasnilo prof. Jarca je vzbudilo pri volilcih splošno odobravanje. Sit sem bil večnih strankarskih preprirov, medsebojno smo se prepirali in napadali, ljudstvo pa ni imelo od tega prav nobenih koristi. Obracunati moramo s preteklostjo, pozabiti stare strankarske boje, hoditi moramo po poti, ki vodi v boljšo bodočnost nas vseh in naroda.

In sedaj vam hočem podati nekaj misli za predstojede volitve. Prvo, kar bom storil v novi skupščini, bo odprava kuluka (viharno pritrdjevanje), v tem oziru vam moram povedati, da mi je minister dr. Kramer obljubil, da se bo kuluk v Dravski banovini odpravil (živjo dr. Kramer), drugo važno vprašanje bo odprava žitnega kartela, ki je veliko breme za našega kmeta, brezposelnost se mora omejiti in dati zaslužka našemu delavcu, to se pa bo dalo odpraviti le z — delom. Le obilna udeležba pri nedeljskih volitvah bo dvignila naš ugled v inozemstvu ter nam bo na ta način zagotovljeno posojilo, od katerega bo imela država nepre-

cenljivih koristi. Naše volitve se upravljeno lahko primerjamo z onimi v Angliji. Angleški narod nam mora biti vzgled, da v najtežji dobi strmino svoje sile in pokažemo svetu, da je jugoslovenski narod enoten in nedeljiv.

Ob koncu svojega govora je prof. Jarc ponovno pozval vse Vičane, naj se ne dajo v nedeljo od nikogar begati. Dolgotrajne ovacije g. profesorju Jarcu po pokazale, da je govoril svoj govor iz srca in ljubezni do naše domovine.

Nato so govorili še namestniki kandidatov, nakar je predsednik g. Meseč ta veličastni shod zaključil med viharnimi ovacijami sreskim kandidatom.

Viški volilci so s tem pokazali, da so dobri patrijoti, da so pozabili na prejšnje strankarske boje in da bodo vsi kot en mož v nedeljo volili svoje kandidate. Živel naš vrli Vičan!

Obrtniki v Ljubljani!

Danes zvečer ob 18. uri je v restavraciji »Zvezda« volilni shod vsega zavednega obrtništva. — Tovariši! Vaš stanovski ponos zahteva, da se tega shoda polnoštevilno in točno udeležite! — Volilni odbor obrtnikov v Ljubljani.

Kdo govori o svobodi

V svojem ogromnem strahu pred silovito narodno in državno zavestjo, ki se poraja na razsulu nekdanje skrahirane strankarske politike, se gotovih ljudi v Sloveniji in tudi drugod polašča brezup, tako, da v svoji popolni politični ohromelosti ne vedo, kaj bi počeli. Stari veterani avstrijskih političnih metod tavajo po skritih kotih in temnih ulicah, ker se boje svetlobe, ki bi v polni luči razkrinkala vsu vrednost njihove agitacije in propagande. Zaveznikov iščejo; njihov generalni štab se poslužuje najogabnejših sredstev, da tudi še nadalje zadržuje narod v temi in hlapčevstvu kopice ljudi, ki hoče še nadalje eksploatirati njihove najvišje etične vrednote po istih načelih in z istimi sredstvi, kakor se je to na žalost dogajalo v vsej zgodovini našega rodu.

Z raznimi krilaticami o »svobodi« pokušajo zakrivati ljudem resnico in jim naravnost diktirajo svojo samopašno voljo. Poznani so dobro vsi oni, ki imajo »svobodo« na ustih samo takrat, kadar jim služi v politične namene. Ali je to svoboda, če se človeku s svobodno voljo zapreti takojšna odpustitev iz službe samo iz razloga, ker hoče ta človek izpolniti svojo državljsko in narodno pravico, ker hoče na volilce? Ali je to svoboda, če se z gotovih centralnih mest pošiljajo podzemeljske prepovedi za udeležbo pri volitvah?

Kaj pa pravijo ti politikuni k onim okrožnicam, ki so jih pobirali naši granicariji in finančni stražniki po vsej zapadni meji, v katerih se v pravi italijanski slovenščini propagira abstinenca pri volitvah? Kaj pravijo k nasvetom in grožnjam z italijanske strani, da se bodo odvzele obmejne legitimacije vsem onim, ki bodo šli na volilce? Kaj pa pravite k temu, da je edino italijansko časopisje priročilo v celoti proglas takozvano »opozicije« pod naslovom: Riceviamo da Zagabria (Prejeli smo iz Zagreba)? Kaj pravite k veliki komunistični propagandi, ki prihaja iz inozemstva in ki ima za abstinenca enake motive, kakor naša takozvana »opozicija«?

Mi pravimo k temu samo eno. Takih sredstev nočemo in jih kategorično odklanjamo! Naš narod ve, kje je njegova domovina, zaveda se tudi zgodovinskega pomena nedeljske jugoslovske vsedržavne manifestacije in bo zato obracunil s starimi krivimi preroki in se bo enodušno odzval splošnemu pozivu našega kralja: Zovi, samo zovi, evo nas!

Kmet ubija s krampom zmaja...

Izredno posrečen agitacijski letak kandidata Zdolška

Šmarje pri Jelšah, 5. novembra. Kakor smo že prejšnji teden poročali, je naš kandidat za šmarski volilni srez g. Anton Zdolšek, posestnik iz Hotunja pri Ponikvi, razvil zelo živahno volilno agitacijo. Vsak dan je priridil vsaj po 2 do 3 volilne shode, ki so bili do sedaj najbolj obiskani. Povsod se mu pridružujejo ne samo kmetje in delavci, ampak tudi zelo mnogo podeželske inteligence, ki ga imajo priliko slišati in videti. Odbor, ki ga kindidira pa je izdal za njega plakat v dveh barvah, ki vzbujajo splošno pozornost. Na zelenem polju pred gospodarskim domom vidimo zmaja, ki predstavlja gospodarsko krizo, kako preti uničiti kmetu domačijo. Naš kmet pa si ne pomišlja in ne obupuje, ampak vzame prvo orodje, ki ga ima pri roki, kramp in skoči na zmaja ter ga ubija. Tam izza posestva pa se vidijo prvi žarki jutranje zarje, znanilke boljših časov. Letak prikazuje tako nazorno in tako lepo, kaj je treba našemu volilcu, da bo brez dvoma odnesel rekord posrečene agitacije za nedeljske volitve v celi državi. Napis na letaku se glasi: Osmeza novembra zadajmo krizi odločilni udarec.

Kandidata samega za priporočajo samo te le vrstice: Vzornega gospodarja — vzglednega sadrugarja; moža značaja in domačega kraja!

Slovensko ljudstvo ne mara za abstinenco

Čim bližje je dan volitev, tem odločnejše izjavlja narod na neštetih shodih, da bo šel v nedeljo na volišče

Vsi moramo delati složno za skupnost in blagor rodnega doma

Uspeli volilni shodi župnika Janka Barleta v kranjski okolici

Kranj, 4. novembra.

Po dveh sijajno uspešnih volilnih shodih v Kranju obiskuje naš sreski kandidat šentjakovski župnik g. Janko Barle že ves teden okolico našega mesta. Ker je sam rojen blizu Kranja in ker je služboval v Kranju in Trzinu kot kaplan, ga naši ljudje dobro poznajo in mu zaupajo. Vsi smo edini v tem, da homo imeli v osebi spoštovanega župnika g. Barleta v novem parlamentu poslance, ki bo znal zastopati interese vseh stanov. Kajti ravno v našem srezu je prebivalstvo res tako pestro stanovsko razcepljeno, da ga more dobro poznati samo tisti, ki je bil rojen na vasi, sicer pa je služboval vedno v mestu. Tak človek je naš sreski kandidat. Dobro pozna kmeta, temeljito meščana, trgovca, obrtnika pa tudi delavca. Zaveda se teške naloge, ki jo je prevzel s svojo kandidaturom. Imel bo polne roke dela, če bo hotel ugoditi vsem stanovom skupaj in še vsakemu posebej. Vsi ga dobro poznamo in imamo vero vanj.

Včera, v torek popoldne ob 16. uri se je vršil volilni shod v Cerkljah pri Kranju. Vsi spodnji prostori gostilne Ivana Kerna so bili polni ljudi, ki so morali stati tudi v veži in v kuhinji. Med navzočimi poslušalci je bil tudi župan g. Murnik in profesor dr. Jenko. Shod je otvoril cerkljanski šolski upravitelj g. Lapajne. Prvi je govoril nato g. župnik Janko Barle. Povdaril je, da prihaja kot učenik miru in ljubezni, ki sta mogoča le v močni in notranje zadovoljni državi. Primerjal je našo lepo državo mogočnemu kmečkemu gruntu, ki uspe-

va samo tedaj, če se vsi člani rodbine, zlasti pa otroci zavedajo dolžnosti ter pridno in složno delajo za skupnost in blagor rodnega doma. Jugoslavije ne bodo osrečile strankarske strasti, ne z mečem in bakljo, z oljkovo vejico mora- mo pričeti novo življenje v prerojeni državi. Novi poslanci bodo kot uvidevni in sposobni možje, ki so si že dosedaj pridobili zaslug, dali ljudstvu potrebnih postav in zakonov, ki bodo ublažili sedanjo gospodarsko stisko. Nasprotniki pa, ki so proti volitvam, grešijo proti osmi božji zapovedi, če hočejo odvrniti z obre- vanjem in lažjo ljudi, da ne bi šli na volišče.

Za g. Barletom sta govorila trzinški župan g. Ivan Lončar in g. dr. Franc Šemrov. Predočila sta zbranim volilcem, kako potrebne so volitve 8. novembra in kako zgrešeno bo ravnanje vsak, ki ne bo volil. Novi parlament bo izpolnil naloge, ki bodo v splošno korist narodu in državi. Lepo potekel shod je zaključil upravitelj g. Lapajne, ki je rozval vse navzoče, naj se udeležijo volitev.

Takoj nato se je vršil volilni shod v Olševku pri Krljju. Zbrali so se skoro vsi volilci. Sreski kandidat g. Janko Barle jim je čisto domače razložil položaj, v katerem se nahaja naša država in velik pomen volitev. Navzoči kmetje so g. župniku živahno pritrjevali. Nekateri so mu navdušeno segli v roko ter mu zatrjevali zvestobo enotni jugoslovanski politiki. Naš kandidat g. Barle je žel povsod velik uspeh. Trdno smo prepričani, da se bo naš srez v nedeljo dobro odrezal.

Volilno gibanje v kamniškem srezu

Vsi trije sokandidati na enem shodu

Komenda, 5. novembra.

V sredo, 4. t. m. je sklical sreski kandidat g. Cerer volilni shod v Kaplji vasi pri Komendi. Shod naj bi se vršil ob 6. uri v gostilni pri Vodetu. Srečal je nevedoč za Cererjev shod sklical ob istem času in v isti gostilni shod tudi drugi kandidat g. dr. Potokar. Obema se je pridružil še tretji kandidat g. dr. Rožič in tako so se znašli vsi trije kandidati na enem shodu. Shod je vodil g. veterinar Rauter iz Kamnika. Za shod je vladalo veliko zanimanje, kar kaže tudi sijajna udeležba. Govorili so po vrsti dr. Potokar, dr. Rožič in Cerer. Govori vseh treh sokandidatov so napravili na navzoče volilce najboljši vtis. Zlasti živahno so komentirali volilci prijateljski nastop in soglasje vseh treh sokandidatov. Narod se je ponovno prepričal, da pri teh volitvah ne igra prejšnje strankarstvo nikake vloge, temveč da je glavni cilj kandidatov čimvečja volilna udeležba, s katero hočemo našim zunanjim prijateljem in neprijateljem dokazati, da ljubimo svojo domovino Jugoslavijo, da smo vneti za njen gospodarski procvit in napredek in pripravljeni na borbe in žrtve.

Kandidat g. Cerer je imel ta dan še dva lepo obiskana shoda v Malem Mengšu in v Suhadolah. Na obeh sta govorila veterinar gosp. Rauter in g. Cerer. Danes bo imel g. Cerer tri shode v Skaručni, Blagovici in Krašnji, g. dr. Potokar pa je sklical na petek velik volilni shod v Kamniku. Shod se vrši ob 8. uri v narodni čitalnici in vladal za njim veliko zanimanje.

Dr. Rožič med volilci

Kandidat dr. Rožič je imel v sredo zvečer ob šestih v Trzinu v Prosvetnem domu krasen shod. Nad 60 volilcev je pazno sledilo govorniku dr. Rožiču.

Govorila sta tudi šolski upravitelj Arrigler in g. Jaka Kmetič. Trzin se je odločil za kandidata dr. Rožiča.

Vsi trije kandidati na shodu

Vsi trije kandidati za kamniški okraj dr. Rožič, dr. Potokar in g. Cerer so se znašli obenem na shodu v Komendi pri Vodetu.

Dr. Potokar je prvi razvil svoj program, za njim kandidat dr. Rožič in naposled g. Cerer.

Volilcev je bilo nad 100. Volilci so se odločili za volitve po prosti izbiri kandidata. Govorili so tudi g. Rauter, obrtnik Stare, kmet Hočevar in Jaka Kmetič in drugi. Volilci so pokazali veliko zanimanje za volitve.

Shod dr. Zorca v Litiji

Litija, 4. novembra.

V sredo 4. novembra je sklical sreski kandidat dr. Zorc volilni shod v gostilni g. Boršička. Shod je otvoril predsednik volilnega odbora g. dr. Mravljje in je predal besedo kandidatu dr. Zorcu. Govor dr. Zorca je bil dolg eno uro in za ta kratki čas zelo izrpen in kar je volilce najbolj navdušilo, bil je stvaren. Govornik je v kratkem razložil jasno, kako nalogo in dolžnost čaka izvoljenega poslanca v parlamentu. Zivel je vsa leta v Beogradu, zato mu je tudi dobro znan razvoj parlamentarizma do 6. januarja, ko je postal parlament boljše političnih izrazov.

Če bi bil ta parlament še nadalje obstojal, je izvajal g. govornik, bi se bila naša državna barka potopila! Pokazal je primer našega kralja, ki ljubi našo domovino, zato je bil primoran, da je postavil začasno diktaturo.

in sedaj, ko so se strankarske strasti pomirile, hoče zopet pritegniti narod k sodelovanju. Res lepo je povedal, da pravijo nekateri: volitve niso svobodne. Naš modri vladar hoče, da pokažemo, če smo sploh zmoini, da se tudi pri nas uvedejo volitve, kakršne so n. pr. v Angliji. Iz tega vzroka moramo mi državljani višji da smo res državljani in ne samo podaniki kraljevine Jugoslavije, to se pravi, da se odpo- vemo abstinenci in gremo 8. novembra vsi na volišče!

Izvajal je dalje: Vsak pravi in tožji v kakšni gospodarski krizi se nahajamo danes; nihče pa ne pove, kako bi jo odpravili ali ublažili. To pa storimo le, če gremo vsi voliti. Razpravljaj je dalje o kmečki krizi in delavski. Posebno pri slednji se je delj časa zadržal, za kar je žel živahno odobranje.

H koncu je povdarjal, da bo le v bratski ljubezni mogoče dober razvoj in procvit naše države. Dr. Mravljje je zaključil govor in pozval poslušalce k debati. Oglasil se je g. Luka Bizjak, ki je prosil g. kandidata, naj pojasni zavarovanje privatno kot delavsko. Po govoru g. Ranzingerja in g. Nadižarja je bil ta najlepši volilni shod zaključen. Da ne pozabimo še govora g. Kovačiča in bivšega velikega župana g. dr. Lu-

svoj bojni krik.

Črnolasa Veronika in plavolasa Liza sta se pridru- žili Steffesovi; že dolgo sta na tihem kuhali jezo na Densbornovo, ki je za vsemi vohunila. »Ančka, tako je prav! Nič se ne daj, Ančka! Ta škilasta mrha misli, da bo tukaj ukazovala?! Tako se pa me nismo zmenile! Škrbina, škrbina stara! Hahahaha!« Brezkončen smeh se je razlegal okoli.

Še tista pečica, ki so delale, so vstale s kolen; s hitrimi koraki so pritekale zraven vihteč v rokah srpe, krila so jim plapolala in upile so.

To so se lasale!

Katarina Densborn je zgrabila Ano Steffes za čop:

»Ti lajdra, ti — reci še enkrat — ti!«

»Nevoščljiva ste, nevoščljiva! Škrbina stara!«

»Lažnivka!«

»Bi sama rada!«

»Čakaj, jaz te bom že naučila!«

Boj je postal resen. Velika nasprotnica je otesala malo kot sveženj obleke; ta pa je tolkla z rokami in nogami okoli sebe. Če sta se za trenotek spustili, da sta ujeli sape, takoj sta spet skočili ena v drugo.

Vpitje, zmerjanje, kričanje, smeh, naglušno regljanje. Stvorili sta se dve stranki, žena je šla proti ženi; toliko jih je bilo, ki so kuhale tiho jezo, nič več se nista ruvali samo Densbornova in Steffesova.

Na sestri Pötsch so pozabili. Karl, ki je tiščal roke v žepih svojih raztrganih hlač, se je rezal, ko je gledal

kana, moramo resnici na ljubo priznati, da tako lepši in odkritosrčni besedi še nismo čuli. Zato so vsi navzoči volilci sklenili: Vsi 8. novembra na volišče!

Novi uspešni shodi kandidata Mohoriča

V torek se je vršil številno obiskan voliven shod sreskega kandidata Ivana Mohoriča v salo- nu gostilne Gabrijelčič na Brezjah. Shoda se je udeležilo okrog 150 volilcev iz vseh oko- liških vasi. Kandidat Mohorič je poročal o na- šem političnem in gospodarskem položaju in vzrokih, ki so vodili do izpremembe volilnega reda, da se zagigura v bodoči skupščini mirno in složno gospodarsko delo. Kandidatov na- mestnik Josip Ambrožič je nato očitral potrebe obrtništva. Shoda se je udeležil tudi domačin dr. I. Bohinj, ki je v živahnem govoru pred- očil zborovalcem socialno stran našega gospo- darstva na deželi in jih potrdil v prepričanju, da je dolžnost vsakega državljana, da se vo- litve udeleži.

Včera, je vršil na blejski Dobravi v go- stilni pri Matjanu volilni shod, katerega se je

udeležilo okrog 80 zborovalec. Shod je otvo- ril g. Hribar, na kar je g. upravitelj Lahajne- pozdravil sreskega kandidata Ivana Mohoriča. Sledila so interesantna poročila sreskega kan- didata Ivana Mohoriča in njegovega namestnika Josipa Ambrožiča ter dr. Obersnela o gospo- darskih vprašanjih, ki se tičejo specijelno Do- brave, nakar je Miha Čop kot domačin zaklju- čil lepo uspelo zborovanje s pozivom, da se vsi sigurno udeležijo volitev dne 8. novembra.

**Ne več strankarstva,
ne več prepиров —
temveč vestno in
trezno gospodarsko
delo!
To je namen volitev,
zato vsi na volišče!**

Ne kapitalisti, temveč konzumenti odločajo v gospodarskem življenju

Iz zanimivega predavanja dr. Gosarja o socialnih in gospodarskih osnovah družabne reforme

V sredo je prof. dr. Gosar nadaljeval svoja zanimiva predavanja o ekonomskih in sociolo- škkih osnovah moderne družabne reforme. Go- voril je o glavnih pravilih, po katerih se ravnajo cene, o spodnji in gornji meji cen, o vlogi konzumentov pri določanju cen in o monopol- nih cenah.

Prvo in glavno pravilo glede cen je, da mora cena vsakega blaga kriti vse stroške njegove produkcije in prodaje in dati še neki dobiček kot odškodnino za investirani kapital (obresti). To je pridobitno načelo, ko obvlada vse gospo- darjenje. To spoznanje nam odkriva tisto skraj- no mejo, katere nobena gospodarska reforma ne more in ne sme prekoračiti. V menjalnem gos- podarstvu se mora torej izpolniti glavna in prva zahteva, da morajo biti kriti producijski in prodajni stroški in da ostane še običajen mi- nimalen zaslugek in dobiček. Brez tega si ne moremo misliti niti produkcije najbolj nujnih in najbolj potrebnih življenjskih potrebščin. Da je pa cena enakega blaga za vse enaka, je po- sledica stremjenja po največjem pridobitku. To stremjenje brani kupcu, da bi plačal za blago toliko, kolikor bi dal zanj v skrajni sili, to je takrat, če bi nikjer ne mogel dobiti ceneje. Prodajalcu pa brani, da bi prodal blago pod tržno ceno, tudi če bi lahko to storil, in bi bili pri tem kriti vsi njegov stroški in bi mu ostal še minimalen dobiček.

Stremljenje po največjem pridobitku torej določuje cene istovrstnega blaga na isti višini za vse ljudi, za bogate in revne, za tiste, ki pri njem veliko zaslužijo in za tiste, ki ob njego- vih cenah komaj še životarijo.

Glede meja cen velja, da določa spodnjo me- jo tisti zadnji producent, ki še krije svoje pro- ducijske in prodajne stroške in mu ostane vsaj še običajen dobiček. Glede gornje meje pa je odločen tisti zadnji odjemalec blaga, ki se še odloči za nakup. Do besede tega sebe ni jemati. Pri blagu, ki se producira v velikih množinah, velja na splošno, da določajo gornjo skrajno mejo tisti odjemalci, ki blaga ob kolikaj višji ceni ne mogli več kupiti. To velja pa le pod pogojem obojestranske konkurence, to je, če je toliko ponudnikov blaga, da ne morejo vsi vsega prodati in ga morajo vsaj nekateri izmed njih dati za najnižjo ceno, ter je povpraševanje tako, da blaga vsi kupci ne morejo dobiti kolikor ga hočejo, in so vsaj nekateri med njimi pri- morani plačati zanj najvišjo ceno, ki jo še ho- čejo ali morejo dati. Prav ti dve skrajni skupini ponudnikov in odjemalcev blaga sta odločili za gornjo in spodnjo mejo blagovne cene. Cena

blaga se določijo po tem pravilu pa le tedaj, če so različni ponudniki istovrstnega blaga prisiljeni tekmovali med seboj za kupce in so prisiljeni tudi kupci potegovati se za to, da dobe blaga kolikor ga potrebujejo. To pravilo ima torej pomen le za blago, katerega na trgu v večjih množinah prodajajo in kupujejo, torej za blago, katerega je mogoče tehnično proizvajati v pol- ljubni množini.

Končno gre pa za to, koliko določenega bla- ga se na trgu resnično prodaja ali vobče menja. Zato imajo na splošno zares odločilno besedo gle- de višine cen končno le kupci oziroma konzum- enti. Upoštevati pa je treba, da producijski in prodajni stroški ne zavisiyo od volje produ- centa. Ta ne more pri določeni tehnični stop- nji po svoji volji bistveno znižati producijske ali prodajne stroške. Ti so večinoma določeni po stanju tehničnega razvoja. Producent je svo- boden samo v tem, da se lahko umakne s trga, ko ne more prodati svojega blaga več po pri- mereni ceni. Konzumenti po svoji volji določijo, kako svoja sr stva (dohodke) porabijo. Lahko potrošijo za določene potrebščine vsa svoja sred- stva ali pa lahko kaj prihranijo. Kajti oni gos- podarijo tudi po načelu največjega pridobit- ka. Denar lahko potrošijo ali nesejo v hranil- nico, kjer jim denar nese obresti.

Producent mora v vsakem primeru kriti vse stroške svoje proizvodnje in prodaje. Koliki so ti stroški vobče, to pa zavisi od konzumentov, koliko ti hočejo ali morejo za neko blago pla- čati. Zato velja na splošno: Ko se neko blago na trgu pojavi ter se po neki določeni ceni ku- puje in prodaja, je naravno, da je to mogoče samo zato, ker je dovolj kupcev, ki to blago ho- čejo in morejo po tej ceni kupiti in plačati. Zato se konzumenti tisti, ki določajo obseg in prave produkcije za trg in prodajo na njem. Ne- torej razni kapitalistični podjetniki, kakor se zdi na prvi pogled, marveč kupci in konzumenti so glavni in odločujoči regulator modernega gospo- darskega življenja. To spoznanje je zelo važno, ker nam pove, kje je treba zastaviti vse sile, če hočemo moderno gospodarsko življenje preure- diti tako, da bo služilo najprej in najbolj sploš- nemu blagostanju.

Pri monopolnem blagu je pa vpliv konsumen- tov na ceno blaga omejen. Pri tem blagu je gotovo samo to, da se več tega blaga ne more prodati, nego ga hočejo njegovi konzumenti po določeni ceni plačati.

Prihodnjo sredo bo prof. dr. Gosar predaval o pravilih, po katerih se cene spreminjajo. —nek.

Clara Viebig:

Babja vas

Roman iz Eifela

»To je sramota,« je vpila Densbornova, »da dopu- stite, da bo Tino pobil skoraj do smrti. Zgrabite ga za vrat! Ali ne boš spustil, kanalj!« Vlekla je fanta za nogo.

»Kar pri miru ga pustite,« je vpila Steffesova. »brigajte se najprej za svojega poba! Karl ima popolnoma prav, Tina ju preganja noč in dan. Kdor nedolžne otro- ke pretepa, sam zasluži palico. Naj mi le pride vaš Janeček v roko! Tako je pretepel Huberta, da ga vsa rebra bole; zatožila ga bom pri gospodi od sodišča in še vas po vrhu, mrha hinavska!«

»Kaj, kaj,« je kričala Densbornova, »vi bi še radi nekaj govorili? Takale, ki je tako udarjena na dedce, takale — od jeze ji je zmanjkalo izrazov — »ki drvi k dedcu, kakor hitro zve, da ni žene doma! Fuj!« Izpljunila je. »Taka —

»Saj ni res, saj ni res,« se je drla Steffesova; kri- ji je zalila obraz in vrgla se je na močno in koščeno nasprotnico. »Vi ste samo nevoščljiva — da, nevoščljiva!

Haha!« Krčevito se je smejala. »Vi bi sama rada, vi —» Nasprotnica jo je udarila po ustih: »Lažnivka!«

»Vi bi sama rada — haha — škrbina stara!«

»Haha! Škrbina stara!« so vpile mlajše ženske kot

Sokoli! Bratje!

DRŽAVLJANI JUGOSLAVIJE!

Dan 8. novembra 1931. bo odločilnega pomena za našo domovino: ali smo za Jugoslavijo ali smo proti njej!

Mi vsi hočemo in moramo na volišče, da odločno, močito in junaško manifestiramo za moč in slavo Jugoslavije! Ona je naša mati, mi smo njeni sinovi. V trenutku, ko sami odločamo o njeni usodi in bodočnosti, hočemo dokazati, da smo svoji domovini vdani in zvesti.

Naša načela, izražena odkrito in jasno v »Potih in ciljih«, nam velevali v odločilno borbo za napredek in povečanje domovine. Borimo se s poštenimi sredstvi: z bratsko ljubeznijo do vseh, ki jim je blagor domovine prvi ukaz!

Izdajalca ni v našem številu! Kdor omahuje izven nas, tega pridobimo za zmago časti in ugleda Jugoslavije! Preprečiti moramo razorno delo onih, ki jim je strast in sovraštvo več nego bratstvo, sloga in mir med narodom!

Bratje! Sokoli! Domovina nas zove! Kralj nas zove! Izvršimo vsak svojo državljansko dolžnost!

Domovini — Zdravo!

Primorci, volilci!

Volitve v narodno skupščino, ki se bodo vršile prihodnjega nedeljo, 8. t. m. po vsej naši državi, kličejo tudi naše rojake, ki so morali vsled krivičnih in narekovanih pogodb zapustiti svojo rodno grudo na obalah našega Jadrana, in kršni Istri, na kamnitem Krasu in v solnični Goriški, tam preko Triglava, Mangarta, Črne prsti, Črnega vrha in Snežnika, da se javno izjavimo za našo staro pravdo, za našo novo domovino.

Za nas je odločitev zelo lahka. Z žilovko pretepeni in ricinovim oljem napojeni, izgnani iz naših požganih hiš, vasi in vseh kulturnih domov, oropani vseh šol in vseh narodnih ter gospodarskih organizacij, barbarsko preganjeni, brez vsake osebne in imovinske zaščite, nikdar varni pred podtaknjenimi bombami in orožjem, pošiljeni v pregnanstvo in v težke dolgoletne ječe, ponižani v svojih najenostavnejših človeških pravicah in podlo zasramovani in žaljeni, vse to samo zato, ker smo bili člani plemenitega in kulturnega jugoslovankega naroda, ljudje ljubezni, poštenja, marljivosti in reda, smo prišli iz sužnosti sem pod svobodno sonce, v našo lepo Jugoslavijo.

Tu smo našli odprte bratske roke, katerim moramo biti hvaležni, našli smo narodno in kulturno svobodo, boljše srečo v gospodarskem in socialnem življenju in postali smo zopet — ljudje.

Tu smo spoznali, da brez narodne države ni mogoče kulturni in gospodarski napredek, ni osebne svobode in varnosti, ni socialne pravičnosti, ni sreče in zadovoljstva. Zato znamo ravno mi najboljše ceniti lastno narodno državo.

Svet gleda na nas, prijatelji z nadami in vosešilom, sovravniki s strahom in škodoželjnostjo. Naši veliki prijatelji in vsi pristni rodoljubi zahtevajo od nas čim največje udeležbe pri nedeljskih volitvah, naši odkriti sovravniki ter vsi prevratni elementi agitirajo s peklenko žabo za abstinenco. Pozdravljeni naši veliki prijatelji, sovravnikom pogin!

Mi primorski volilci hočemo aktivno sodelovati za ostvartev onega velikega programa, ki ga je nam začrtal naš narodni vladar. Hočemo veliko, srečno, bogato in močno Jugoslavijo, ki bo v svetu spoštovana in strah sovravnikom, ker vemo, da brez lastnega državnega ognjišča ni narodu življenja, ni sreče, ni blagostanja, ni odrešenja, ki ga pričakujemo, in ni naše vrnitve na rodno prst.

Ustanovili smo si po krvavih stoletnih bojih svojo narodno državo; sedaj je naša dolžnost, da jo čuvamo, zanjo živimo in zanjo delamo, če hočemo, da bomo opravičeni pred Bogom, našimi otroci in zgodovino!

Zato pozivamo vse primorske rojake-volilce, da gredo do zadnjega moža in kot močje v nedeljo vsi na volišče in da glasujemo za narodno listo, za našo domovino in za našega narodnega Kralja. S tem bomo pomagali predvsem samim sebi.

Nevollci pa naj agitirajo od moža do moža in spravijo na volišče vse, kar jugoslovanstvo čuti. — Kdor ne gre volit, ni vreden prostora pod svobodnim jugoslovanskim soncem.

Nedelja, 8. novembra, mora biti dan sijajne in soglasne manifestacije nas vseh!

V Ljubljani, 2. novembra 1931.

Društvi »Sreča« in »Tabor« v Ljubljani.

Občinskim nameščencem Dravske banovine!

Pomen volitev v Narodno skupščino na dan 8. novembra t. l. vam je znan. Pozivamo vas, da se jih gotovo udeležite ter s tem izpričate svojo državljansko zavezanost. Obenem vas prosimo, naj vsak v svojem področju ovrže vse lažnive vesti, ki se uporabljajo proti volitvam, zlasti opozorite volilce na veliko škodo abstinence pri volitvah. — Zveza organizacij občinskih uslužbencev in upokojencev Dravske banovine.

Jz Dravske banovine

d Ban dr. Drago Marušič ne bo sprejemal strank v petek 6. novembra, ker bo službeno zadržan.

d Dar za Belo krajino. V pisarno Rdečega križa v Wolfovi ulici je poslal neimenovan trgovec iz Ljubljane Din 100 za Belo krajino. Iskrena hvala plemenitemu dobrotniku!

d Osrednji odbor SPD sporoča občinstvu, da so odprte in oskrbovane te-le kočice in domovi: V Triglavskem pogorju: Erjavčeva koča na Vršiču in stara Aljaževa koča (slednja neoskrbovana). V Karavankah: Spodnja koča na Golici (ob sobotah, jedeljah in praznikih ter dnevih pred prazniki), Valvazorjeva koča pod Stolom (stalno odprta in oskrbovana). V Kamniških planinah: Dom v Kamniški Bistrici, koča na Veliki planini in Dom na Krvavcu. — Pisarna Osrednjega odbora SPD posluje v novih društvenih prostorih palače Saveza grafičnih radnika, I. nadstropje, Masarykova cesta (poleg hotela Miklič).

Objedele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich, 398-2 d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v velikih izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12. 600

d Pozor pred goljuhom. Ljubljanska policija opozarja trgovce in ljudstvo na deželi na nekoga trgovskega potnika Stanka Glaviča, ki prodaja po deželi različne predmete trvdke »Omniac«, ne da bi imel za to pooblastilo. Ta ni več v službi te trvdke ter ponuja blago, posebno milo, po zelo nizki ceni, samo da bi izvalil naplajila. Do sedaj je opeharil že 82 strank. Glavič je srednje postave, precej debel, čedne zunanosti, star preko 30 let, gladko obrbit in ima goste črne lase.

Ljubljana

Petek, 6. novembra 1931: Leonhard. Pravoslavni, 24. oktobra: Areta i dr.

Nočno službo imajo lekarne Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočevar v Sp. Siški.

Volilni sestanki za ljubljanske volilce

Drevo bodo sestanki za volilce Ljubljana-mesto:

ob 20. uri v gostilni pri Keršiču na Celovski cesti za spodnješišenski okraj;

ob 20. uri v gostilni pri Zupančiču na Ahacjevi cesti za ud-matski okraj;

ob 20. uri v gostilni pri Oblaku na Tržaški cesti za dvorski okraj.

Na sestankih bodo poročali kandidat minister dr. Albert Kramer, namestnik Ivan Tavčar in drugi. Volilci, udeležite se vsi teh sestankov.

■ Mestna organizacija Nar. odbrane v Ljubljani je pričela z vso vnemo delovati takoj po obnem zboru. Na svoji prvi seji se ni le sestavil prvi odbor, ampak tudi poedine sekcije. Koptiran je bil v odbor učitelj br. Vek. Mlekuž, ki se je udeležil že druge seje, na kateri so soglasno sklenili pozvati k pristopu v Nar. odbran vse narodne, kulturne in socialne organizacije, in sicer kot kolektivne članice z enim zastopnikom iz vsake organizacije, ki je obenem polnopraven član odbora Mestne organizacije. Vse, ki žele pristopiti kot člani k Mestni organizaciji, dobe prijavnice in vse potrebne informacije v org. pisarni Selenburgova ulica 7/II (dvorišni trakt) ob uradnih urah, ki so vsak delavnik od 18 do 19, razen ob sobotah. Prijavnice in pojasnila se dobe tudi pri posrednih odbornikih.

■ Predavanje o najnovejšem sodobnem negovanju lepote. Včeraj popoldne se je vršilo v nabito polni dvorani Delavske zbornice predavanje Mme. Beyerle, direktorice znane ameriške lepote umetnice Barbare Gould. Mme. Beyerle je pozdravila najprej v francoščini vse navzoče, nato pa je v nemščini predavala o negovanju lepote. Mme. Beyerle je med drugim dejala, da jo je velik napredek jugoslovanke žen v uporabi kozmetičnih sredstev naravnost presenetil. Kozmetika je rešila ženo pred starostjo in danes ni več starih žen. Najpopolnejši kozmetični preparati so oni Barbare Gould. Za negovanje kože se ne uporabljata več voda in milo, temveč kreme, ki imajo živalsko maščobo. Predavateljica je dala tudi več praktičnih nasvetov in na konec praktično demonstrirala, kako je treba negovati kožo. Pred in po predavanju je igral radio-orkester. Gostom je bila prirejena tudi mala zakuska, za katero sta prispevali delikatesna trgovina Kmetič in slaščičarna Petriček.

■ MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 25-77. 1470

■ Fotoklub — Ljubljana. Člani, izvršite svojo člansko dolžnost pred izrednim občim zborom 1. t. m. Tajnik vam je na razpolago vsak delavnik od 10. do 12. dop. in od 8. do 9.

zvečer v pricestnem lokalu, Strossmayerjeva ul. 4 (nasproti II. drž. realne gimnazije na Poljanah), kjer dobite članske izkaznice in kjer se sprejemajo novi člani. Prepisi pravil se dobe istotam.

■ Lutkovni odsek Ljubljanskega Sokola igra v nedeljo 8. t. m. v Narodnem domu (vhod iz Bleiweisove ceste) premijero »Gašperček prvič v Ljubljani«, burka v 5 dejanjih. Dejanje se godi v sedanosti na Bledu in v Ljubljani. Začetek točno ob 4. uri popoldne.

■ V mestni klavnici ljubljanski bodo v soboto 7. t. m. ob 15 prodajali na prosti stojnici meso.

■ Iz bolnišnice. Kovaškega vajuca pri Setini v Zg. Siški 40, Antona Petričiča, je brenil konj z zadnjo nogo v trehuh in ga težko poškoval. — Posestnik v Sv. Lenartu Miha Šprunk je imel doma prepir, tekem katerega ga je Peter R. udaril s sekuro po glavi. Poškodba k sreči ni težka. — Pri rezanju zeljnatih štorov se je vrezal v roko posestnik Osojnik Ivan iz Selc. Žena upokojenega železniškega blokavnik Helena Mirt iz Vač pri Medvodah se je z nožem vrezala v levo roko.

■ Iz kriminalnega predala. V zadnjem času je bilo izvršenih več tatvin koles. Posestnikov sin v Mostah Franc Urbanc je prijavi policiji, da je bilo njegov 10-letni nečakinji Antoniji Kelbel izpred trgovine Hirs na Zaloški cesti ukradeno 1000 Din vredno kolo. — Kolo je bilo ukradeno nadalje Petru Novaku iz St. Vida pri Ljubljani izpred gostilne Čepič v Kolodvorski ulici. Kolo znamke »Styria« je stalo in vredno 300 Din. — Akademiku Dušanu Černetu je nekdo odpeljal kolo »Globus«, vredno 1500 Din iz majhne dvorišne hišice v Pleteršnikovi ulici 25. — Žena Soferja Josipa Habjana, stanujoča v Mostah, Korosčeva ulica, je padla, ko se je vozila po blatni cesti s kolesom, pod voz, katerega zadnje kolo ji je šlo preko členka na nogi. — Trgovec Emerik Grobelnik iz Viča je pred gostilno Česnovar na Dolenjski cesti obračal svoj avto in je po nesreči zadel v bencinsko črpalko ter napravil škodo za 3640 Din. — Hlapcu Jerneju Grošlju pri Jerančiču v Tesarski ulici je nekdo iz hleva ukradel več komadov obleke v vrednosti 350 Din. — V pralnico žene upokojenega tiskarja Učak, Rožna dolina, c. X. št. 25, je nekdo vlomil s ponarejenim ključem in odnesel za 200 Din moškega perila, žensko perilo pa je pustil.

Ljubljanska mladina sprejema guslarja Barjaktarovića z nepopisnim navdušenjem

Ljubljana, 5. novembra. Kakor smo že poročali, se mudi v Ljubljani guslar M. Barjaktarović. Včeraj je imel naravnost triumfalen uspeh na ženski realni gimnaziji. O tem priča najboljše tole posvetilo, katero je zapisal ravnatelj Jug guslarju v spominsko knjigo:

G. Milovan Barjaktarović je danes 5. novembra 1931. zadnjo učno uro na tukajšnjem zavodu zbranim gojenkam vseh razredov prednašal s spremenljavjem narodnih gusel srbske narodne pesmi. Za uvod je govoril o značaju in zgodovini gusel, o plodnem in narodno visoko pomembnem delovanju guslarjev med bratskim srbskim in za časa svetovne vojne med jugoslovančkim narodom. Njegov globok govor je izvenel v himno narodnemu ujedinjenju v čast in priznanje naši lepi Jugoslaviji. Učenke so izvajanjem g. Barjaktarovića, ki je brez dvoma odlični interpret narodnih pesmi, sledile z izredno pozornostjo in velikim navdušenjem.

Maribor

Poziv hišnim posestnikom v Mariboru in okolici!

Društvo hišnih posestnikov v Mariboru poziva vse svoje člane, da se v nedeljo, dne 9. novembra zanesljivo udeležite volitev v narodno skupščino. Člani, hišni posestniki naj se zavedajo, da je redno parlamentarno delo velike važnosti tudi za hišno posest. — Društvo hišnih posestnikov za Maribor in okolico.

v Volilno gibanje. Zadnje dneve pred volitvam izbrabljajo vsi naši kandidati in njihovi prijatelje za izredno številne shode in sestanke po deželi in v mestu. Dne 3. t. m. so bili trije shodi za dr. Pivka, in sicer v Mariboru, Sv. Petru pod Mariborom in v Spodnji Kungoti. V sredo so v istem okraju zborovali pri Sv. Barbri, v Rošpohu in drugod. Govorili so poleg dr. Pivka tudi gg. dr. Lipold, dr. Gorišek, Ivan Robnik in drugi govorniki. Nekaj shodov in sestankov bo pa tudi še danes in jutri. Zelo pridno so se gibal tudi vsi trije kandidati na desnem bregu. Dr. Vauhnik je absolviral s svojimi tovariši že 26 shodov in sestankov, imel pa jih bo še 7. V sredo zvečer so bili shodi v Framu, Padovji, Gornji Polskavi, Radvanju, Pekrah, Bistrici pri Limbušu in v Rušah. Govorili so poleg dr. Vauhnika tudi dr. Šnuderl, dr. Irgolič, dr. Štrmšek, prof. Kenda, Tumpelj, Volk itd. Prav tako sta kandidata gg. Anton Krejči in Ivan Kirbiš obiskala svoje volilce po raznih krajih volilnega okraja. Zborovanja sta imela po kolicah Poljčan, v Drav. dolini, mariborski okolici in po vaseh na Pohorju.

■ Odklikovanje. Z redom Sv. Save IV. razreda je bil odklikovan ravnatelj spedijske trvdke Senker in drug g. B. Nošček.

■ Himen. V Magdalenski cerkvi sta se poročila magistratni uradnik Matija Trstenjak in

uradnica gđca. Zofija Vizovišnikova. Bilo srečno!

■ Koncert tria Brandlove. Priznani komorni trio, ki je že ponovno nastopal v našem Narodnem gledališču ob razprodanih dvorani, priredi koncert drevi ob 20 uri v veliki dvorani Union. Pokroviteljstvo koncerta je prevzel g. mestni načelnik dr. Juvan. Dobiček je namenjen pomožni akciji za revne sloje našega mesta. Priprave za koncert vodi Mariborsko slovensko žensko društvo, ki se obrača do naše javnosti s prošnjo, da s številnim obiskom izrazi pomanje našim umetnicam.

■ Nezgoda kolesarja. S kolesa je padel v Koških posestnik Ivan Šerbinček in si izpahnil levo roko v ramenu. Leči se v bolnišnici.

Nikdar več bivših zagriženih strankarskih bojev!

Zato dne 8. novembra vsi na volišče!

Celje

■ Volilni shod. Nocoj ob 18. uri bo v Sokolskem domu v Gaberju volilni shod na katerem bo sreski kandidati Prekošek razložil volilcem pomen in važnost 8. novembra. Okolišani, pridite vsi!

■ S fotografko kamero v Julijske Alp. je naslov skioptičnega predavanja, ki ga bo imel fotoamater Cveto Švigel iz Ljubljane pod okriljem Savinjske podružnice SPD drevi ob 20. uri v risalnici Meščanske šole v Vodnikovi ulici (Ljudska univerza). Fotoamaterji, planinci, smučarji in ljubitelji lepih slik, posetite to predavanje z 90 krasnimi slikami SPD.

■ Radio večer v Celju. Katoliško prosvetno društvo bo priredilo v ponedeljek 9. novembra v veliki dvorani Ljudskega doma večer z obsežnim programom, ki ga bo oddajala ljubljanska radio postaja.

■ Odpust iz državljanstva. Za odpust iz državljanstva sta vložili prošnje Vrečar Jelisava, pristojna v Teharje, in Zavrešek Stanislava, pristojna v Celje-okolici, ker hočeta postati državljani republike Avstrije.

■ Razglas mestnega načelnika. Zaradi terorističnih aktov, ki so se v zadnjem času izvršili na železnici uprave in železniški promet, so važne dele železnice zastražile vojaške straže. Ker imajo vojaške straže zelo stroge odredbe, naj nihče samovoljno ne hodi po železniških napravah, zlasti ne skozi železniške predore, vjadukate in mostove. Vsi naj se brezpogojno pokoravajo poveljem, odredbam in navodilom vojaških straž in naj pri njihovem pozivu »Stoj« takoj obstanejo na mestu, ker bi vojaška straža sicer po svojih službenih predpisih morala rabiti orožje in bi moglo priti do nesreče.

■ Delavsko knjižico so našli. V sredo 4. t. m. so našli na celjskem kolodvoru delavsko knjižico na ime Martin Ozis iz Slivnice. Lastnik naj se zglozi pri predstojništvu mestne policije.

■ Smrti vozač v Celju. Včeraj so prispeli iz Maribora smrtni vozači, da bodo tudi Celjanom pokazali svojo umetnost. Postavili so svoje »poslovne prostore« na Dečkovem trgu.

■ Karambol na celjskih ulicah. Po Prešernovi ulici je privozil včeraj dopoldne prokurist zastopnika Tatre g. Berdajs, po Samostanski ulici pa je dirkal trgovski pomočnik pri trgovcu Meštrovu g. Furlan. Ker je avtomobilist dal predpisani signal pred križiščem prethiti, ga kolesar ni slišal, zagledal ga je pa šele, ko je bilo že prepozno. Ker v tem trenutku kolesar ni mogel več ustaviti, je hotel prehiti avto, ki je vozil s pravilno hitrostjo, kar se mu pa ni posrečilo, temveč je zadel z vso silo v sprednji del avto. Furlan je na svojo srečo še ob pravem času odskočil s kolesa, da se mu ni nič hudega zgodilo. Kolo je pa popolnoma zbito. Berdajs in Furlan sta se hitro zmenila, da bo Berdajs plačal Furlanu kolo, potem sta pa šla vsak svojo pot.

Št. Jurij ob južni železnici

Sprememba občinskega tajnika. Ker je tajnik trške občine g. Koštomaž obolel, ga bo do ozdravljenja nadomestoval g. Solar Ivan.

■ Odklikovanje. Na predlog Strokovne komisije so bile na seji podružnice Sadjarskega in vrtinarskega društva pripoznane za izborna sadje, razstavljeno dne 11. oktobra, diplome in nagrade sledičim posestnikom: prvo nagrado je dobil gosp. Jožef Zveglar z Rizinika, drugo g. Polak Anton od Sv. Rozalije, tretjo g. Oset Martin iz Črnolice. Nato se vrstijo gg.: Jager Franc iz Bezovja, Oset Franc z Rizinika, Cater Karl iz Bezovja, Cater Miha s Kamena, Kampilšek s Kamena in Gologranc Stanko z Blagovne. Med prvimi 10 nagrajenci je tudi Kmetijska šola. Izmed ostalih razstavljalcev je še 10 drugih dobilo za nagrado razno vrtinarsko orodje in nekaj strokovnih knjig. Nagrade se bodo razdelile 15. t. m. v osnovni šoli in bo ob tej priložnosti tudi predavanje o oskrbovanju sadnega drevja in o ohranjanju in pakovanju sadja.

■ Smrt ugledne tržanke. V ponedeljek 2. t. m. smo spremili k večnemu počitku g. Antonijo Kavčič, bivšo trgovko in posestnico, ki je umrla v visoki starosti 80 let. Z njo je legla v grob marljiva boriteljica za slovenske narodne svetline. Mnogo let je bila predsednica podružnice Sv. Cirila in Metoda in se udeleževala tudi v drugih dobredelnih društvih. S svojim marljivim delovanjem je mnogo pripomogla k temu, da je trg Sv. Jurij tudi v časih najhujšega nemškutarstva ohranil slovenski značaj. Kakor je sama bila vedno narodno zavedna, je tudi svoje otroke vzgojila v strogo narodnem duhu in zavzemale danes odlična mesta v naši javnosti. Najstarejši sin, g. Edmund, je trgovec, drugi sin, dr. Josip, je bil dolgo načelnik ministrstva pravde, sedaj pa je predsednik okrožnega sodišča v Novem mestu. Tudi svoje hčerke je vzorno vzgojila. Do zadnjega dne svojega plodnosnega življenja je bila vedno svežega duha. Blagi ženi, ki je imela tudi za reveže vedno odprte roke, ohranimo trajen spomin!

Zakaj kandidiram Cilji in ideali mladega nacionalista

V obilici volilnih izjav raznih slovenskih kandidatov, bivših politikov, gospodarskih nacionalnih delavcev, so nad vse zanimivi pogledi mladega nacionalista dr. Miloša Vauhnik, ki kandidira pri nedeljskih skupščinskih volitvah kot vzporedni kandidat za volilni srez Maribor, desni breg. Njegove izjave so posebno važne, ker nam povedo, kako gleda mlajši rod jugoslovan-skih revolucionarjev in dobrovoljcev na sodobne politične, kulturne, gospodarske in socialne probleme Jugoslavije.

Vprašali ste me, zakaj kandidiram pri volitvah v bodočo narodno skupščino in kakšne cilje sem postavil svojemu prihodnjemu delu v parlamentu in izven njega ob morebitni svoji izvolitvi?

Vi sami veste, gospod urednik, da izhajam iz mlajše jugoslovanke revolucionarne generacije in da prihajam pred svoje volilce s štitimi rokami in z mirno vestjo. Pa vendar nisem jaz in moji somišljeniki več — novi ljudje — ne za našo pokrajinsko politiko in niti za širši državni politični forum. Ideja čistega jugoslovanstva, ki je bila ideal vseh naših velikih nacionalnih ideologov, je družila jugoslovanke omladince že takrat, ko je bil ta idealistični pokret tudi v novi osvoboditveni domovini zaradi ozkosrčnosti naših političnih prilik in kratkovidnosti takozvanih ljudskih voditeljev slabo in zanikrno negovano dete. Izrabiljoč zgodovinske posebnosti duhovnega razvoja vseh treh vej našega jugoslovankega naroda, so se tedanji politiki zagrizli s strastjo v reševanje nekih političnih nazovih-problemov, ki jih zdravi razum naših širokih ljudskih množic ni nikdar ne želel ne umeti. Odtod tudi oni vsesplošni občutek olajšanja, ki ga je izval v našem ljudstvu kraljevi šestojanuarski manifest. Časi ple-menskega demagogizma so, hvala Bogu, za nami in nihče si jih več ne želi nazaj. Problem jugoslovanstva pa ostane, posebno pa pri nas ob severni meji, in se naj izrazi med nami s podvojenim nacionalnim in kulturnim delom v vseh slojih naroda, da se utrdijo v njem državljanska zavest, ljubezen do kralja in domovine in medsebojna strpnost in spoštovanje do tistih mej, ki jih srečamo pri drugih, starejših narodih Evrope.

Slab Jugoslovan pa bi bil oni, ki bi ho-ter graditi svoje preporoditeljsko delo samo na osnovi nacionalnih in kulturnih idealov v ožjem pomenu besede. Kajti država (to je: ljudstvo!) bo nacionalno močna, nerazdružljiva in kulturno napredna le tedaj, kadar bo v njej ljudsko gospodarstvo zdravo in umno urejeno. Živimo v časih gospodarske krize, ki tlačijo s trdo pestjo prav tako našega kmeta ali obrtnika, kakor delavca ali tovarnarja. Urediti državno in narodno gospodarstvo ob primernem upoštevanju načela štednje tako, da bo kmet lažje prodajal svoje pridelke in bosta trgovci in obrtnik v medseboj-nem skladu nemoteno šla za dobro kupčijo in rednim poslom, da bo tovarnar lahko proizvajal in z živahnim delom odrešil delavca in njegovo družino bede in pomanjkanja, — to bi bili v glavnem delovni cilji našega bodočega parlamenta! Ne sme se v življenju našega naroda več zgoditi, da bi radi politike oskosrčnega regionalizma propadlo državno in zasebno gospodarstvo, ki je bilo in je vsepovsod osrednji stržén nacionalnega življenja slehernega ljudstva.

V zvezi s preurejenim gospodarstvom sta tudi olajšanje davčnih bremen in pre-skrba cenenege kredita za našega malega kmeta, da se postavi njegovo gospodarstvo na trdnješe in trajnejše temelje. Tudi agrarna reforma se mora čimprej izvesti v korist neštetim agrarnim interesentom, posebno poljskim delavcem, ki naj žive od obdelovanja lastne zemlje, kar bo našega človeka še bolj priklenilo na domačo grudo in mu ne bo treba več iskati kruha za mejo ali celo preko daljnega oceana. Velik je naš dom Jugoslavija, in v njem mora biti za nas vse kruha zadosti!

Izven teh ciljev, ki zadevajo prevsem malega človeka, se bo morala izpopolniti tudi naša socialna zakonodaja. Bolniško zavarovanje do skrajnih mej možnosti in starostna preskrba sta dva važna socialna problema, ki zahtevata nujne rešitve, da pride tudi naš delavce enkrat do pravičnejšega in lepšega življenja, kakor ga ima danes; kajti boljša socialna ureditev sveta in življenja v njem je zadeva, ki trka v zadnjem času s silo tudi na naša vrata.

To bi bile v kratkih potezah nekatere važne stvari našega javnega življenja, ki čakajo na nujno rešitev in zadevajo prav tako vso našo državo, kakor tudi volilni srez, v katerem kandidiram. Kot sin okraja, v katerem kandidiram, je seveda povsem razumljivo, da bom posvečal ob morebitni izvolitvi svojo posebno pozujo tudi vsem rečem, ki se neposredno tičejo vasi in trgov tega sreza. Občinska politika in pokrajinski gospodarski problemi bodo našli v meni vernega sodelavca in vnetega pobornika vseh tistih materialnih in duhovnih potreb, ki so nujne za mirno in srečno življenje našega vaščana.

Sodelovanje na rešitvi vseh teh sila perečih vprašanj pa je moralna dolžnost vseh, ki smo izšli čisti iz preizkušenj zadnje svetovne vojne. To terjajo od nas milijoni mrtvih in pohabljenih najboljših sinov našega naroda, ki so v svojem gorečem idealizmu žrtvovali svoje najdražje svobodi in boljši bodočnosti svojih bratov, sestra in otrok! Grmade kosti naših padlih, raztresene po vseh bojnih poljanah širom sveta, so svetli jez, preko katerega naj nikdar več ne pridejo oni, ki v svoji zaslepljenosti v inozemstvu naročujejo letake in bombe, namenjene rušenju naše s tolikimi žrtvami izvojevane svobode.

Kakor vidite gospod urednik, bo v našem bodočem parlamentu dela ne samo za enega ljudskega zastopnika, ampak za vse, kar jih bo ljudski glas k delu poklical. Z željo, da bi mi bila poverjena od volilcev častna naloga, delati na nacionalni, kulturni, gospodarski in socialni obnovi naše prelepe Jugoslavije, kličem vsem volilcem svojega okraja:

V nedeljo 8. novembra vsi na volišče!
Zakaj kandidiram?

Sebi škoduje, kdor ne gre na volišče.

Shodi odličnega borza za jugoslovanke ideje

Srezki kandidat za mežiški okraj Krulej Ernest, bo kmalu končal svoje volilne shode. Ni skoro nobene vasi v visokih hribih, da je ne bi bil obiskal in volilcem razložil svoj občiren program. Povsod, kjer je imel shode, jih je zaključil z velikim odobravanjem in navdušenjem poslušalcev. V marsikateri vasi je bil od volilcev celo obsipan z raznimi vprašanji, katerim je seveda s svojim znanjem in občirno

prakso v gospodarskih zadevah rad odgovarjal. Mož, kakor je naš kandidat Krulej, ki se je skoro vse svoje življenje boril za jugoslovanstvo in za to, kar bomo dosegli dne 8. novembra pač lahko z gotovostjo računa na najlepše uspehe. V najhujših borbah z bivšimi sovražniki slovanstva ni popustil in je stal vedno v prvi vrsti bojevnikov. Ze med vojno je dolga leta živel med srbskimi seljaki in si kot geometer služil kruha, kajti doma pred sovražnimi elementi ni bil varen življenja.

Ko je bila med vojno že skoro vsa Srbija okupirana, se je preselil v Švico, kjer je z raznimi požrtvovalnimi možmi, ki danes zavzemajo visoka mesta, reševal razna vprašanja glede osvobojenja. Uspehi seveda niso izostali. Naš kandidat pa je ostal mož, ki ga ni sram vzeti vsako delo v roke. Saj ga vidimo vedno v svojih obrtnih lokalih.

Volilci dne 8. novembra vsi na volišče in oddajmo glasove za naše najboljšo možo, kateri nas bodo v resnici dobro in pozitivno zastopali. In med te spada tudi mežiški kandidat Ernest Krulej.

Likof graditelj ljubljanskega nebotičnika

Prisrčno delavsko slavje -- Ogromne količine porabljenega materjala

Ljubljančani, ki že doslej niso mogli mimo nebotičnika, ne da bi obstali in ga občudovali, so se danes z delavci vred veselili, ko so opazili, da so delavci ves nebotičnik okrasili z zastavami, balončki in napisi. Z 10. nadstropja tega velikana visi ogromen napis »Likof«. — Dolge zastave plapolajo z nebotičnika, katerega vrh nosi okrašeno smrečico, ki naznanja daleč na okoli, da slavijo delavci nebotičnika svoj likof.

Vse delo je danes na nebotičniku bilo ustavljenjo. Delavci so se zbrali v I. nadstropju III. objekta, kjer jih je pozdravil in se jim zahvalil predsednik Pokojninskega zavoda gosp. Vekoslav Vrtovec. V imenu hišnega gospodarja se je delavcem iskreno zahvalil za ves trud in znoj in za vse delo, katerega so storili, da so dogradili to velikansko stavbo, ki je obenem v čast in ponos našemu delavcu. Stavba je obenem simbol ideje, da mora naroden kapital služiti vsemu narodu, mora imeti sadove, mora lajšati gospodarsko krizo in brezposelnost. Ta misel je bila uresničena z gradnjo nebotičnika, zato ta stavba nikakor ni izraz bahavosti, kakor menijo nekateri.

Delavci so g. predsednika z zanimanjem poslušali in mu pritrdili z živio-klici. Inženir arhitekt Subie, projektant nebotičnika, je nato razdelil vsem navzočim delavcem prispevek Pokojninskega zavoda in Ljubljanske gradbene družbe, ki stavbo gradi. Vsak delavec je prejel v kuverti nagrado za likof v obliki plače za 10 ur dela od Pokojninskega zavoda in za 5 ur od Ljubljanske gradbene družbe. Nagrado je prejelo okoli 150 delavcev. Vsi so bili nato tudi obilno pogoščeni z vinom, kruhom, klobasami in cigaretami.

Pri tem prisrčnem dogodku so bili navzoči razen predsednika Pokojninskega zavoda gosp. Vrtoveca tudi direktor Pokojninskega zavoda dr. Sagadin in ravnatelj dr. Vrančič. Navzoči je bil tudi predsednik Banovinske branilnice dr. Rožič. Ljubljansko gradbeno družbo so zastopali inž. Starko Dimnik, ki je izdelal statistične račune za vse železobetonske konstrukcije, gradbenik Jože Briecelj, stavbeni vodja, njegov namestnik brat Polde Briecelj, namest-

nik projektanta in vrhovnega gradbenega nadzornika arb. Vladimirja Subica inž. arhitekt Medved in tehniki pri Pokojninskem zavoču Sluga Anton, Magister Vinko, Prelec, ter tehnik Ljubljanske gradbene družbe Jungdorfer Ernest, Makuc Rosana, Acceto Marjan in Janječič Rado.

Tehnik Polde Briecelj je našemu poročevalcu dal o porabljenem materijalu pri tej velikanski stavbi tele zanimive podatke:

Betona so porabili okoli 3200 kub. metrov, od teh samo za temelje 1200 kub. metrov, gramoza 3700 kub. m, cementa 1.240.000 kg, toje približno 184 vagonov, betonskega železa 210.000 kg, to je 21 vagonov in 800 kub. m vode. Ploščina železobetonskih stropov znaša 5165 kv. metrov.

Temelje za nebotičnik so začeli kopati 1. avgusta leta 1930. Lani so izkopali za temelje in za kleti, ki so, kakor znano, pod zemljo v dveh etaž, in za temeljne stebre, katerih je 16. V tem letu pa so dovršili stavbo do strehe. Ves kompleks sestoji iz treh objektov: iz nebotičnika, drugega objekta, ki je že dograjen in v njem že stanujejo stranke, in iz tretjega objekta, kjer bodo tudi stanovanja.

Zanimivo je, da so porabili za zgradbo, ki je skeletnega sistema, samo eno tretjino one količine opeke, katero zahtevajo opečne zgradbe. Pri palači Kreditne banke n. pr., ki ima približno isto kubaturo kakor nebotičnik, so porabili 4 krat toliko opeke kot pri nebotičniku. Nebotičnik je visok oč ploščina na Dunajski cesti do strehe 13. nadstropja 56'6 m. Na vrhu tega 13. nadstropja pride še 5 do 6 m visok zaključek. Vsa stavba bo popolnoma dograjena sredi prihodnjega poletja. Zadržje tri etaže so takozvane razgledne etaže. V 11. nadstropju je pa terasa, kjer bo kavarna. V prtiličju in I. nadstropju nebotičnika bodo lokali, do 5. nadstropja bodo pisarne, naprej pa do vrha pa stanovanja.

Zvečer in vso noč je bil nebotičnik bajno razsvetljen. Stirje reflektorji so razsvetljevali z 10. nadstropja zadnje tri etaže nebotičnika in na vseh oknih so se zibali balončki, v katerih so gorele sveče.

Velik zbor v Škrljaju

V ponedeljek dne 2. novembra so sklicali Vrabčič Rudolf, šolski upravitelj v Verdrenju, Wardjan, gostilničar v Škrljaju in Ivan Putre, župan v Turkovci Dragi volilni zastanek za vasi Škrljaj, Zdihovo, Kuhlariji, Muha vas, Turkova Draga, Verdrenj, Verderb in Pokštajn. Udeležba je bila častna za vse imenovane vasi. Zborovanje je otvoril g. J. Wardjan, pozdravil navzoče in poročal, da gredo na volišče vsi korporativno. Za starce bodo napregli konje in jih peljali na volišče. Gosp. Vrabčič Rudolf, šolski upravitelj v Verdrenju povdarja, moramo na volišče, vsi do zadnjega moža. Režim je ravnostna naša obubožana sela napravil mnogo. Podpira nas pri naši upravičeni želji po banovinski cesti in naše želje je dosedaj vse uslišal. Zato gremo vsi do zadnjega moža volit. Vsi prejšnji politični režimi niso napravili tega, kar je napravil naš ljubljani vladar kralj Aleksander s svojo vlado po režimu ob 6. januarji. G. Karl Schuster se je zahvalil vladarju za njegovo pravičnost do tukajšnje narodne nemške manjšine in je izjavil, da gredo Nemci na volišče vsi do zadnjega moža.

Po govornih se je razvila debata v težnjah tukajšnjih vasi, zlasti o nujnosti izpeljave ceste. Zborovanje so po trikatnem živeli kralj Aleksander I. zaključili. — Vrabčič Rudolf.

Volilna borba na Vrhniki

Volilna borba in agitacija je tudi pri nas kakor tudi povsod v polnem razmahu. V terek smo imeli tu kar dva shoda, katera sta nam jasno dokazala, da je sedaj konec vsakemu partizanstvu.

Prvi shod se je vršil ob 4. uri pop. v gostilni Mantovi, na katerem se nam je predstavil sreski kandidat g. Sinkovec. V globoko zasnovanem govoru je razložil pomen volitev 8. novembra, razložil težave, ki tlačijo malone vse sloje po vsem svetu. Pozival je navzoče, naj bodo složni in dokažejo svojo popolno zmožnost razumevanja tega težkega položaja, v katerem se nahaja naša domovina, in naj se udeleži polnoštevilno kakor en mož volitev 8. novembra. Za njim pa je govoril g. Bučar, kateri je sicer v ostrih toda popolnoma upravičenih izrazih kritikoval delovanje propagatorjev volilne abstinence. Ob ključku je izpregovoril še par besed star vrhniški članec g. Petrič, ki je orisal razliko med bivšimi in sedanjimi volitvam. Njegov naravnost krasen govor ze izzvenel v pozivu: Vsi neglede na bivšo strankarsko pripadnost v nedeljo na volišče! Po shodu se je razvila živahna debata in so se vsi navzoči zadovoljni in s trdnimi sklepom udeležiti se volitev razšli.

Drugi shod pa se je vršil pod predsedstvom Jožeta Jelovšeka v gostilni pri Turčiču. Udeležba je bila naravnost ogromna. Po otvoritvi je poročal namestnik srezkega kandidata Komana g. Sanein. Jasno je očrtal pomen bodočih volitev povdarjal je tudi da brez edine in enotne Jugoslavije Sloveni ne moremo pričakovati nobenih dobrin. Ozgosal je vse protagitatorje, katerih namen je rušiti enotno državo samo zato, da rešijo svojo partijo (stranko), katera je vladala do 6. januarja.

Jože Jelovšek je potem povdarjal, da ni sedanja gospodarska kriza lokalnega značaja, temveč je bila naša država prizadeta vsled velika večjega slabega stanja sosedov. kar je imelo za posledico onemogočenje vsakega izvoza. Povdarja, da je steber države kmet in kmetovo delo, ter pozivlja vse navzoče, naj pri izvrševanju svoje najsvetejše državljanske dolžnosti

t. j. pri volitvah 8. novembra izbirajo med kandidati, kateri kmečkemu stanu najbolje odgovarjajo.

Ali se je Juh ustrelil zaradi strašne bolezni?

Ljubljana, 5. novembra.

Nenavadna in še vedno nepojasnjena smrt primorskega Slovenca Antona Juha je vzbudila posebno med Ljubljančani silno zanimanje. O dogodku krožijo po mestu najrazličnejše vesti in kakor je že v Ljubljani navada, je skoro vse izmišljotina in trač.

Našemu poročevalcu je policijski upravnik g. nadsvetnik Kerševan včeraj izjavil tole:

Policija polzveduje o zadevi Juha pridno in skuša zagonetko pojasniti. V poslednjem času je preiskava na licu mesta dognala, da vendarle ni izključen samomor, kajti možno je, da je Juh, ko je oddal strel, utaknil roko v žep. Dognano je, da je bil Juh težko spolno bolan in da je bil v zadnjem času popolnoma obupan in brez sredstev. Na večer pred njegovo smrtno je dobil od neke gospodične 10 Din, s čimer si je kupil večerjo. Pri obdukciji so namreč pri preiskavi želodca ugotovili, da je jedel samo krompir in zelje. Policija zdaj preiskuje predvsem, ali je bil Juh izvršil samomor ali je morda iz obupa radi neozdravljive bolezni naprosil koga drugega, da ga je ustrelil.

Strašen samomor na Pragerskem

Maribor, 5. novembra.

Danes zjutraj je našla neka deklica, ki je nesla iz Črešnjevca na Pragersko mleko naleč od železniške čuvajnice številka 452 med km 296'8 in 296'9 strašno razmesarjeno truplo železničarja, ki ga ni spoznala. Prestrašena je odhitela dalje na Pragersko, kjer je o najdbi obvestila postajno osebo. Odpisana je bila na mesto takoj komisija z železniškim zdravnikom, ki je ugotovila, da je mrtvec blagajnik železniške tovrne blagajne na Pragerskem, 34-letni Matevž Polanec, stanujoč na Črešnjevcu. Nadaljna preiskava je ugotovila, da je bil Polanec že več časa duševno potrt. Pripovedoval je še nedavno, da ga družinski razmere spravlja jo obup in da se bo zaradi tega umoril. Tovariši tem njegovim besedam niso pripisovali večje važnosti, ker so ga poznali kot zelo vestnega in mirnega človeka.

Polanec je danes zjutraj zapustil službo in se napotil po progi domov na Črešnjevec. Spotoma se je menda odločil za samomor. Legel je na progo, se z rokama oprijel tračnice, položil nanjo glavo in čakal na mariborski potniški vlak. Zaradi goste megle ga strojevođa ni opazil. Vlak je zdrdrnal preko nesrečneža in mu popolnoma odrezal glavo in obe roki. Bil je ševeda v trenutku mrtven.

Grozna smrt priljubljenega moža je vzbudila v vsej okolici globoko sožalje.

Naše kreditne prilike in volitve

Ogromen val svetovne gospodarske depresije, ki je preplaval vsa narodna gospodarstva našega planeta, je posebno v Srednji Evropi izpodkopal zaupanje do najvažnejših narodno-gospodarskih faktorjev do denarništa. Tudi naša država v tem pogledu doživlja težke čase. Težišče pa je še znatneje potencirano pri nas, ker nas je ta val zadel baš v jesenski seziji, ko je treba financirati žetev. Pa tudi industrija in trgovina imata v tem letnem času večje kreditne zahtevke ker se je treba pripraviti na zimsko delo, nabaviti surovine in založiti zaloge.

Naši denarni zavodi niso bili v stanju, da povsem zadovoljijo vlagatelje, toliko manj je bilo misliti na dovoljevanje novih kreditov. Da pa bi se vsaj deloma zadovoljilo nerovno vlagatelj, so bili denarni zavodi celo primorani, da industriji in trgovini odvzamejo že dovoljene kredite in jih realizirajo. S tem je nastal v vsem našem narodnem gospodarstvu zastoj. Kroženje in izmenjava dobrin in njihova produkcija, vse je zaostalo in ne more več brezhibno poslovati. Večina naših denarnih zavodov je imobilna in vprašanje je, kdaj bo naše narodno gospodarstvo zadobilo novih zaletof za redno poslovanje.

Naše strokovno in tudi dnevno časopisje se resno ukvarja z vprašanji, na kak način bi se v široki masi prebivalstva ponovno ustvarilo neobhodno potrebno zaupanje do naših denarnih zavodov. Predlogov je padlo že mnogo. Nekateri teh predlogov so teoretično sicer možni, praktično pa povsem neizvedljivi. Zasičanje izplačil v zlatu s strani emisijske banke je sicer zelo idealna zasnova, naše življenje, posebno pa gospodarsko, pa ima, žal danes malo platoničnega idealizma, zato je tudi ta zasnova brez praktične veljave. To vprašanje podrobneje nadenjati skoro nima smisla, kajti zlato je danes mrtva kovina, ki leži v trezorjih posameznih bank in ne doprinaša prav nikakih koristi. One ustanove, ki bi sprejemale zlato kot vlogo pod pogojem, da se vložniku brezpogojno tudi zlato vrne, ne bi mogle tega zlata plasirati, če bi zahtevale povračilo v zlatu. Nasprotno vložnik bi moral celo banki plačevati posebno pristojbino za hranjenje in zavarovanje takih zlatih vlog, kakor se to dogaja še danes pri bančnih zavodih, ki se ukvarjajo z zaprtimi depoziti. Tudi drugih izvedomajših rešitev je bilo že večje število.

Ena praktično vsekakor boljša in tudi iz-

vedljivejša rešitev je kontrola bančnega poslovanja, kakor jo je pred kratkim uvedla Nemčija in katera obstoja tudi na Češkoslovaškem. Prisilno zavarovanje vseh denarnih zavodov v državi za trenutno sanacijo in eventualne bodoče težkoče, bi vsekakor ugodno vplivalo na zaupanje vlagateljev. Ta zamisel ima tudi še največ vidikov na uspeh. Vendar je ta rešitev vezana na daljšo skadenco.

Hitrejša in učinkovitejša pomoč v današnjem nezaupanju, mora priti iz naroda samega. Narod mora pokazati, da se zaveda v polni meri svojih dolžnosti napram državi in narodnemu gospodarstvu.

Narod mora dokazati, da želi ohraniti svoje politično in gospodarsko svobodo, če treba tudi z žrtvovanjem svojih prejšnjih nazorov in prepričanj. Angleški narod je najbolje dokumentiral, da mu je gospodarsko ravnanje nad vse. Zato se je tudi v tako ogromnem številu odzval pozivu onih, ki so z energično gestjo pretrgali stoletni tradicionalni sistem angleške gospodarske politike in se pridružili novemu pojmovanju. Ali kdo dvomi, da bi angleški narod drugače postopal, če bi bila poleg gospodarskih tudi še ekstenziva vprašanja imperija na tehtnici?!

Zaupanje moramo ustvariti doma! To bomo storili v trenutku, ko bomo dokazali, da smo vedno, posebno pa v časih nevarnosti vsi, prav vsi edini! Ta prilika se nam nudi v nedeljo, ko bomo glasovali za edinstveno in krepko jugoslovansko državo! Vsi oni bojazljivci vlagatelji, ki so spravili svoje prihranke v nogavice in samo trepetajo kdaj bodo lahko policiji prijavili tatvino težko prisluženega denarja, se bodo po 8. novembu okrepili, saj bodo uverjeni, da je to krepka in silna vlada, za katero stoji ves narod, ki jamči za popolno gospodarsko ravnanje in bo storila brez čemerikavosti kakega ohromelega parlamenta žalostnih spominov, vse za dobrobit in blagostanje svojih svobodnih državljanov. Zapomnimo si dobro: zaupanje bomo ustvarili z izpričo naše volje in našega hotenja! To izpričo bomo dali državi v nedeljo, ko bomo vsi, kakor en mož pokazali sebi in vsemu svetu, da smo politično in gospodarsko zreli narod! Z enim zamahom bomo odpravili dvoje neprilik! Ustvarili bomo zaupanje doma in tudi tujina bo zvedela da nismo skrahirani bajtariji, pač pa umni in zanesljivi gospodarji. Usoda naše gospodarske in politične bodočnosti je v naših rokah.

nima tudi vojno ministrstvo s pridržanjem tajnosti, bi bil eminentne važnosti, zlasti za aviatiko, ker bi s tem aparatom opremljeno letalo zamoglo povsod tibi in neopaženo prifrčati. Imeli smo priliko pripraviti se pri preizkušnji, pri kateri se je aparat na motorju v polni meri obnesel. Izumitelj namerava spraviti ta svoj aparat v širšo javnost, ko se najde podjetnik, ki bi celo akcijo gmotno podprl, odnosno postal družabnik podjetja.

Kamnik

Cestna dela v Zalogu. Banovinska cesta II. reda Visoko—Mengeš zavije pri znamenju pred Založom v pravokotnem ovinku skozi vas. Prebivalci te vasi so nedavno prosili cestni odbor, da ta ovinek odrežejo in prelože cesto, s čimer bo ta skrajšana za 500 metrov. Všečani dajo svet brezplačno na razpolago, vse delo pa bodo napravili s kulukom. Cestni odbor je dal takoj napraviti načrte in podjetni Založani bodo kmalu pričeli z delom. Pa se res postavijo kulukarji v kamniškem okraju! Čast jim!

Volitve za občino Kamnik in Podgorje bo v ljudski šoli na Glavnem trgu.

Izredni občini zbor sportnega kluba »Kamnik« bo danes zvečer v kavarni Kamniškega doma. Edini točki dnevnega reda sta razpravljanje o zgraditvi smuške skakalnice in slučajnosti. Kakor znano, je klub moral opustiti namero, da zgradi skakalnico pod starim gradom. Teren je bil sicer krasen, toda radi prestrmege doskoka bi bilo treba odkopati gotovo nad 900 m³ zemlje, kar bi poleg drugih del naneslo na precejšnjo vsoto stroškov, ki bi jih klub ne zmogel. Treba je bilo torej poiskati nov prostor. Klub je imel srečno roko in našel pod Zapricami krasen teren. Takoj je dal napraviti načrte in proračun in danes stopa pred občni zbor, da izglasuje dovoljenje za izvršitev načrta.

Agitirajte za »Jugoslovana«!

Mast in suho meso sta kradla na debelo

Kranj, 5. novembra.

Preteklo nedeljo ponoči je zmanjkalo pri mesarju Francu Znidarju v Cerkljah nad 10 kg suhega mesa in kakih 70 kg masti. Orožniki so po marljivem zasledovanju ugotovili, da sta izvršila vlom Pavel B. in Franc S. iz Dvorja pri Cerkljah. Franca S. so orožniki prijeli in zasiljali. Pavel B. pa se skriva pred roko pravice in ga do danes še niso mogli najti. Franc S. je orožnikom priznal, da je vlomil skupaj s tovarišem v Znidarjev mesnico.

Bilo je okrog polnoči, ko sta vlomila skozi dobro zaprto okno. Pavel je prigovarjal Francu, naj mu pri vlamu pomaga, če hoče jesti salamo. Oba vlomila sta stara okrog dvajset let. Pavel B. je bil že kaznovan z 26 meseci težke ječe, dočim Franc S. še ni imel opraviti s sodnijo. Pavel je nato splezal skozi okno v mesnico in kmalu postavil na okno dežo masti, v katero je vrgel še precejšen kos suhega mesa. Ker mu Franc ni hotel pomagati nesti masti, je zadel Pavel dežo na ramo ter jo sam nesel kakih 15 korakov. Toda mast je bila le pretežka. Zato je stekel na dvorišče posestnice Ahlin Franciške in ji odpeljal majhen ročni vozček, na katerega sta potem naložila dežo z mastjo in mesom. Komaj pa sta jo pripeljala na Pavlovo dvorišče, se je deža razsula. Pavel je vzel meso iz masti, Franceta pa prosil, naj pelje voz z mastjo vred na polje in voz zažge. Dal mu je tudi vžgalice ter dve butari drv. Mesarju Znidarju je zmanjkalo iz blagajne tudi ves denar, kar ga je imel v minici, k sreči ni bilo več kot 50 Din.

Orožniki so na Pavlovo domu izvršili hišno preiskavo. Našli so Pavlovo obleko, oblitto s mastjo; meso pa je najbrže skrili kje v gozdu, koder se skriva pred orožniki. Na mestu, kjer je Franc S. zažgal voz, so našli samo še železne okove in nekaj ogorelega lesa.

Središnji ured za osiguranje radnika u Zagrebu.

Broj. 48.919/1931.

OGLAS JEFTIMBE

Predmet: Adaptacija uredskih zgrada Središnjeg ureda za osiguranje radnika u Varaždinu.

Središnji ured za osiguranje radnika u Zagrebu održat će u svojim službenim prostorijama u Mihanovićevoj ulici 3. IV. kat javnu pismenu ofertalnu licitaciju i to dne 25. novembra 1931. u 10 sati prijepodne za radnje adaptacije uredskih zgrada Središnjeg ureda za osiguranje radnika u Varaždinu.

Ponude imadu glasiti na sveukupne radnje u troškovniku navedene, te se imadu u troškovnik uvrstiti jedinične cijene. Cijene moraju biti vlastoručno ispisane, te odnosno ukupne cijene tačno množene i zbrajane, a konačna svota ispisana brojevima i slovima.

Cjelokupne radnje izdat će se prema jediničnoj cijeni, eventualno u paušalu.

Ponude se imadu biljegovati sa Din 100— i predati u zapečaćenom omotu do gore označenog roka u uručbeni zapisnik Središnjeg ureda za osiguranje radnika u Zagrebu. Na omotu valja napisati: »Ponuda za adaptacione radnje uredskih zgrada Središnjeg ureda za osiguranje radnika u Varaždinu na jeftimbeni oglas broj: 48.919/1931.«

Jamčevina u iznosu od 5% za domaće državljanke, a 10% za strane imade svaki nudilac položiti kot blagajne Središnjeg ureda za osiguranje radnika u Zagrebu, te potvrdu o tome uručiti povjerenstvu prijepotvaranja ponuda.

Kako jamčevina mogu služiti: 1.) Nevinkulirane uložne knjižice koje velebanke ili gotov novac, 2.) Državni vrednosni papiri računajući ih po nominali, 3.) Uložnica Državne Hipotekarne banke, založnice i komunalne obveznice, koje je Ministar Financija oglasijo podesnima za kaucije i priznau im pupilarnu sigurnost sve po brezanskom tečaju ali ne preko nominala, konačno 4.) Garantno pismo novčanog zavoda prvog reda registrovano kod generalnog inspektorata Ministarstva Financija, no samo kao privremena kaucija, koju dostalac u roku od 8 dana izmjenjuje sa jednom od ostalih spomenutih kaucija.

Dostalac radnje imade ovu jamčevinu povisiti prigodom potpisa ugovora na 10% (strani na 20%) proračunate svote.

Ponudi dužni su nadmetači priložiti pismenu izjavu, da su im uvjeti jeftimbe poznati te da prstaju po istima nadmetati se. Ujedno imadu priložiti pismeno očitovanje, da su im sve mjesne prilike kao i one gdje se gradnja ima izvesti dobro poznate.

Svaki nudilac ima doprinjeti pismeno uverenje svoje nadležne trgovačko-obrtničke komore, esnafa ili sindikata te uverenje Ministarstva Gradjevina o pravu učestvovanja kod javne licitacije.

Isplata zaslužbine izvršavati će se namirama providjenim taksemin markama u iznosu od 0,5% svote koja se podiže, a kod konačnog obračuna plaća poduzetnik 1% ugovorene odnosno obračunate svote u ime državne pristojbine za pravni posao, te 0,25% u ime banovinske, prenosne takse.

Ponude koje nebi propisanim uslovima odgovarale neće se uvaziti isto tako i naknadno te brzojavno podnešene ponude.

Središnji ured za osiguranje radnika u Zagrebu nije obvezan prihvatiti nijednu ponudu, kao ni prihvatiti najjeftiniju, te nije dužan obrazložiti svoj postupak u izboru dostalca.

Opće i jeftimbene uvjete te troškovnike mogu nadmetači dobiti kod Središnjeg ureda za osiguranje radnika u Zagrebu uz cijenu od 50— Dinara.

Za vrijeme raspisa imadu interesenti pravo na uvid u nacerte i dokaznicu mjera u uredovnici Središnjeg ureda za osiguranje radnika, Mihanovićeva ulica 3, soba 418. odnosno u ekspozituri zagrebačkog okružnog ureda za osiguranje radnika u Varaždinu.

U koliko bi interesenti zahtjevali i nacerte, mogu ih dobiti uz cijenu od daljnjih 50— Dinara.

U Zagrebu, dne 30. oktobra 1931

A. A.

Središnji ured za osiguranje radnika, Zagreb

Borzna poročila

dne 5. novembra 1931.

Devizna tržišta

Ljubljana, 5. novembra. Amsterdam 2269'38 do 2276'22, Bruselj 785'39—787'75, Curih 1098'45—1101'75, London 208'56—216'06, Newyork 5626'76—5643'76, Newyork 5615'76 do 5632'76, Pariz 221'45—222'11, Praga 166'74 do 167'24, Trst 289'07—295'07.

Zagreb, 5. novembra. Amsterdam 2269'38—2276'22, Bruselj 785'39—787'75, London 208'56 do 209'38, Milan 289'07—289'97, Newyork kabel 56'2676—5643'76, Newyork ček 56'1576 do 56'3276, Pariz 221'74—222'11, Praga 166'74 do 167'24, Curih 1098'45—1101'75.

Beograd, 5. novembra. Amsterdam 2269 do 2276, Berlin 1351'50—1378'50, Bruselj 785'39 do 787'75, Curih 1098'45—1101'75, London 208'56 do 216'06, Milan 289'07 do 295'07, Newyork 5615'76—5682'76, Pariz 221'45—222'11, Praga 166'74—167'24.

Curih, 5. novembra. Beograd 9'05, Pariz 20'16, London 19'25, Newyork 512'25, Bruselj 71'40, Milan 25'5750, Madrid 45'20, Amsterdam 208'45, Berlin 121'45, Stockholm 110'—, Oslo 108'50, Kopenhagen 110'—, Sofija 3'71, Praga 15'19, Varšava 57'35, Budimpešta 90'0250.

Vrednosni papirji

Ljubljana, 5. novembra. 7% Bler 60—, 8% Bler 65, Celjska pos. 150, Kred. zav. 195—, Stavbna 40, Ruše 125.

Zagreb, 5. novembra. 7% inv. pos. 64—64'50 (64), vojna škoda ar. 272—273 (273), kasa 272 do 273, dec. 275—280, 4% agr. obv. 86 blago, 7% Bler kasa zaklj. 59, 58, ar. in kasa 57 do 58'50, 8% Bler ar. in kasa 65—68, 7% pos. hip. kasa 62—63 (62'50), 6% begliške obv. 42 do 43.

Dunaj, 5. novembra. Bankverein 13, Prioritete 92'20, Trbovlje 25'50, Leykam 1'65.

Žitna tržišta

Novi Sad, 5. novembra. Koruza: bačka stara 99—101, bačka sremska, nova dec., jan. 62'50 do 67'50, bačka sremska, marec, april,

maj 80—85, gornjeban. stara 95—97'50, gornjeban. stara 90—92'50, sremska stara, okolica Indjija 99—101, sremska stara, okolica Sid 101 do 102, bačka sušena 80—82, sremska 82—84, banat. 75—77. Vse ostalo je neizpremenjeno. Tendencija za koruzo čvrsta, za ostalo neizpremenjena. Promet skupno 23 vagonov.

Budimpešta, 5. novembra. Tendencija neodrejena. Promet sreden. Pšenica: december 11'19—11'43 (11'15—11'17), marec 12'20—12'48 (12'25—12'27). RŽ: dec. 12'65, marec 13'43 do 13'72 (13'45—13'50). Koruza: maj 13'92—14'25 (13'95—14).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendencija neizpremenjena mlačna, promet 1 vagon jelovine III.

Škocijan

Čenovno meso. Preteklo nedeljo sta prodajala mesarja Ivan Globevnik in Lojze Zupet meso prve vrste po 8 Din za kg. Na dan volitev pa bosta prodajala svinjasko, goveje in telečeje meso po 6 Din za kg.

Volitve. Zupanstvo občine Škocijan je izdalo razglas, v katerem poziva občane, naj se vsi udeležijo volitev. Škocijanci in okoličani pokažite, da ste pravi Jugoslovani in da želite, da nastane na Balkanskem polotoku mogočna in slavna slovanska država; k temu pa sedaj lahko največ pripomorate s tem, da v nedeljo oddaste vsi svoje glasove za svoje sreske kandidate v novo narodno skupščino.

Ptuj

p Poskus samomora. Jakob Terbuc, izvošček v Ptuj, je v samomorilnem namenu izpil večjo količino octove kisline. V brezupnem stanju in v globoki nezavesti je bil prepeljan z rešilnim avtom v bolnišnico. Vzrok tega koraka so baje neugodne družinske razmere. Kakor naknadno izvemo, se je Terbucovo stanje nekoliko zboljšalo in je upanje, da bo okreval.

p Preprij in pretep. V gostilni Mahorič so prišli nekateri gostje vsled zavžitega alkohola navzkriž, vsled česar je nastal preprij in konecno tudi pretep. Pri tej priliki je udaril Anton Senčar, potnik, svojega nasprotnika Jeza, svinjskega trgovca iz Apač, s pestjo po glavi, da je ta obležal kakor mrtev. Ker je Senčar izredno močan in v pijanosti skrajno brutalen, ni mogel strazar, ki je bil poklican, z njim ničesar opraviti, tako, da je morala priti pomoč. In šele dva strazarja sta ga z muko spravila v policijske zapore. V zaporu je pa razbijal in kričal kakor zver. Ovaden je sodišču radi pretepa in javnega nasilstva, ker se je stražnikom zoperstavljal in jih s pestmi obdeloval. Jeza se je potagoma toliko opomogel, da se ga je moglo spraviti na svoj dom.

p Velopomemba izum domačina. Tukajšnji mehaničar Vincenc Simonič je izumil aparat za glušenje eksplozivnih motorjev, kateri se pritrudi poljubnemu motorju in ki povzroči, da postane neslišen, ne da bi motor pri svojem delovanju bodisikaj ovrvalo, ali da bi radi tega postajal vroč. Izum, za katerega se za-

Upokojenec kurjač,

48 let star, prosil primerno službo pri kurjavi ali drugo sileno. Gre tudi za slugo. Naslov v upravi. 2349

Nogavice, rokavice, volna in bombaz

usjenceje in v voliki izbiri pri KARL PRELOG Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

UNIFORME

vseh vrst izdeluje, vse uniformne potrebnice in dežne plašče v zalogi Simon Klimanek, Ljubljana, Selenburgova ul. 6. 2198

Telefon 2059

Premog suha drva Pogostnik, Bobovičeva ulica 5

Z razstave kiparja Franceta Goršeta

V Jakopičevem umetniškem paviljonu se zmerom vršijo kake umetniške razstave. Zdaj razstavlja tam prvič svoja dela France Gorše.

Razstavljenih je največ plastik, precej risb iz leta 1931. in nekaj lesorezov. Na sredi sobe je postavljen Pridigar, to je eden tistih pošteni, dobrih in prikupnih pridigarjev, kakor jih vidimo kje med stariimi, dobrodušnimi župniki.

Gledališče

Dve nevesti Cvetka Golarja

Cvetko Golar je morda izmed vseh sodobnih slovenskih dramatikov najsrečnejši: on ima svoj renome in svoje občinstvo, zanj je ogenj navdušenja zmirom prižgan, in naj se je tudi mladina pred leti zoper njegovo delo razvnela v protest in škandal — Golar ima vendarle svoj krog zvestih, ki nikoli ne odpadejo od njega.

Golar je kot komediograf ostal veren tistemu svojemu nastrojenju in nagonu, iz katerega je svoj čas kot lirik znal oživit nešteto prelepkih poljskih in kmečkih sižejev, da so pred človekom zadihale njive, zagorele rože in zapeli škranjčki pod nebom — toda te njive, rože, škranjčki in ljubezen v poletju, vse to mu je moralo biti pač mnogo bližje, intimnejše, kakor pa mu je zadnja podoba slovenskega kmečkega življenja; rože in škranjčki so pač že same od sebe mnogo lepše in lažje stvari, kot pa je življenje in dognanje človeka.

Enkratno gostovanje znamenitega francoskega baleta »Fuller« bo v turek v naši operi. Na programu so pesti solistični in v skupinah, po večini na podlagi klasične glasbe kakor Grig. Mendelson, Mozart, Schubert, Wagner, Debussy, Sbellus, Lalo. Natančnejši spored objavimo jutri. Ponovno opozarjamo na izredno interesantno enkratno gostovanje, saj uživa balet svetoven sloves. Prodajajo sedežev od jutri dalje v opernem gledališču.

refleksivna pesem. Naj omenim še nekaj plastik, kakor so: Piskajoči deček, Pastirček, Domov, Otroška igra. Precej del odpade na portrete. Gorše stika za samimi majhnimi stvarmi, ostati hoče resničen in čimbolj preprost.

Med rizbami so večinoma portreti, tu pa tam se mu utrne kak majhen socialni motiv kot sta: Brezposelna in Pijanica.

Od lesorezov sta mi najbolj ugajala dva: »Legenda o božični rožici« in »Legenda o ptičem gnezdu«. V obeh je toliko pravilnosti in čiste umetniške moči, da se zdi človeku, kakor da čita resnično pravljico.

Gorše, ki se mu ponekod pozna še vpliv različnih šol, se zmerom bolj osamosvaja, nekatera dela izražajo že popolno samostojnost. Pozna se mu, da z izredno lahkoto obvlada snov, iz katere oblikuje, s precejšnjo sprtnostjo mu je mogoče ustvariti like, kot so Kosec, Paglavac ali Maske. Od Goršeta moremo še mnogo upati in pričakovati, o tem priča razstava. Poleg tega pa je Gorše naš človek, človek generacije, ki ima poleg smisla za sodobnost tudi resno umetniško voljo, pokazati svetu vse solnce in ves brezpog, kolikor ga je v srcih ljudi, to je tista črta v umetnikovem intimnem življenju, po kateri se pride k zmagi. Mislim, da je Gorše eden tistih ljudi, ki čutijo, da je na svetu mogoča zmagaja, če se vrši boj na tihem, v samotni človeškega srca.

Ko sem odhajal iz razstave, se mi je zdelo, kakor da nam bo tisti pridigar z vzdignjeno roko še marsikaj povedal. Razstava traja samo do 10. novembra in je vredna, da si jo vsakdo ogleda.

ska snubca predstavila tako, da ju bodo hodili gledat od blizu in daleč.

Občinstvo je obispalo z aplavzom pisatelja, ki je bil prisoten, in igralce. Avtor in pa Kralj sta prejela mnogo cvetja.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama
Začetek ob 20. uri zvečer
Petek, 6. novembra: Zaprto.
Sobota, 7. novembra: Dve nevesti. Izven.
Nedelja, 8. novembra ob 15. uri Princesa in pastirček. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri Dve nevesti. Izven.
Ponedeljek, 9. novembra: Dogodek v mestu Gogi. Red C.

Opera
Začetek ob 20. uri zvečer.
Petek, 6. novembra: Zaprto (generalka).
Sobota, 7. novembra: Koštana, premijera. Izv.
Nedelja, 8. novembra ob 15. uri Viktorija. Izv. Znižane cene. Ob 20 uri Knez Igor. Izven. Znižane cene.

Repertoar narodnega gledališča v Mariboru

Začetek ob 20. uri.
Petek, 6. novembra: Zaprto.
Sobota, 7. novembra: »Cirkuška princesa«.
Nedelja, 8. novembra: »Zemlja smehljaja«.
Sobota in nedelja v mariborskem gledališču. »Cirkuška princesa«, Kalmanova zabavna in melodiozna opereta, ki je bila njena letošnja ponovitev sprejeta z velikim odobravanjem, se bo uprizorila v soboto 7. novembra ob 20. uri. V nedeljo, 8. novembra se bo ponovila Leharjeva divna opereta »Zemlja smehljaja«, ki je brezdvomno najboljša operetna uprizoritev poslednjih mariborskih sezon in je bila doslej vsaka njena vzporeditev razprodana do poslednjega kotička.

Radio

Ljubljana, petek, 6. novembra. 11.30 Šolska ura: Saj znaš (vaje o deklamiranju in branju) prof. Jakob Solar. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Gdč. Humekova: Gospodinja in sodobno stanovanje. 19.00 Dr. Lovro Sušnik: Francoščina. 19.30 Str. učitelj Andrej Stele: O moralno pokvarjeni mladini. 20.00 Rezervirano za kr. bansko upravo. 20.30 Prenos iz Beograda. 22.30 Čas in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, sobota, 7. novembra. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče. 17.00 Salonski kvintet. 18.00 Zavod za slepe v Kočevju (g. Janežič Gabrijev, vodja šole za slepe v Kočevju). 18.30 B. Hrovat: Izvidi za samopomoč kulturnega filma. 19.00 Ga. Orthaber: Angleščina. 19.30 L. Namorš: Tolšče. 20.00 Dr. Lojze Campa: Vzroki brezposelnosti. 20.30 Leharjev večer (prenos z Dunaja). 22.00 Čas in poročila. 22.15 Salonski kvintet. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Beograd, petek, 6. novembra. 11.05 Opoldanski koncert. 12.05 Plošče. 12.45 Narodne pesmi. 13.15 Plošče. 15.00 Ljudskošolska ura. 15.30 Plošče. 17.00 Predavanje o lepem vedenju. 17.30 Radio orkester. 20.00 Sokolsko predavanje. 20.30 Godalni kvartet. 21.15 Vokalni koncert gospe Ljudmile Hatin. 21.45 Klavirski koncert gdčne. Liliane Dobri-Hristove. 22.30 Dnevne in sportne vesti. 22.50 Jazz.

Zagreb, petek, 6. novembra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Poročila. 17.30 Komorni kvartet. 19.15 Kulturne in društvene vesti. 19.30 O turizmu. 20.00 Sokolsko predavanje iz Beograda. 20.30 Beograd. 22.30 Poročila in vreme. 22.40 Plesna glasba.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

K V. No. 2262/7. 3044—3—3
Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine razpisuje za prevzem del za povečanje stanovanjskega posloplja v občini državni bolnici v Ljubljani

I. javno pisarno ponudbeno licitacijo na dan 9. decembra 1931 ob 11. uri dop. v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravnih stroškov dobivajo med uradnimi urami v sobi št. 22.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša: dinarjev 1.425.932:88 oziroma na posamezna dela, ki znašajo:

- 1. Težaška dela Din 63.527:66
2. Betonska in zidarska dela „ 798.861:31
3. Zelezobetonska dela „ 69.463:69
4. Tesarska dela „ 94.885:—
5. Krovška dela „ 44.480:05
6. Kleparska dela „ 55.445:10
7. Mizarska dela „ 100.350:—
8. Ključavničarska dela „ 17.833:90
9. Steklarska dela „ 11.710:—
10. Plesarska dela „ 37.455:12
11. Slikarska dela „ 21.773:85
12. Tapetniška dela „ 7.650:—
13. Vodovodna inštalacija „ 102.497:20

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 28. oktobra 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Ne II 55/31—11. 3077
Oklic.

V konkurzu Mazelleta Julija iz Gradaca št. 13 skljuje konkurzni sodnik na predlog konkurznega upravnika upniški zbor za 23. novembra 1931 ob enajstih pri oprajnem sodišču v Metliki soba št. 20.

Predmet razpravljanja je vprašanje o kritju prezadolženčeve vzdrževalnine in o obratovanju v konkurzni sklad spadajoče gostilne.

Okrajno sodišče v Metliki, odd. II, dne 3. novembra 1931.

C III 566/31—2. 3080
Oklic.

Tožeča stranka tvrdka »Sanac«, tvornica čokolade, družba z o. z. v Hočah pri Mariboru, je vložila proti toženi stranki Seböck Josefu, trgovcu, Svilojevo, radi 1539 dinarjev s prip. k opr. št. C III 566/31—2 tožbo.

Narok za ustno razpravo se je določil na 3. decembra 1931 ob četrni na devet pred tem sodiščem v izbi št. 14.

Ker je bivališče tožene stranke neznan, se postavlja odsotnemu tožencu g. dr. Planinšek Odon, sodni pripravnik v Mariboru, za skrbnika, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišču v Mariboru, odd. III, dne 30. oktobra 1931.

Ne VII 186/31—2. 3079
Oklic izgubljene hranilne knjžice.

Na predlog Jeranovič Neže, posestnice v Trčicu h. št. 23, se okliče vložna knjžica »Kmečke hranilnice in posojilnice v Ptuj«, z. z. z. n. z. št. 4382 z glavnično vlogo 14.000 Din, ki je bila predlagateljici baje ukradena.

Imetnik se poziva, da v teku 6 mesecev počenši od objave tega oklica imenovano vložno knjžico predloži pri podpisanim sodišču. Tudi drugi intereseenti morejo svoje ugovore proti predlogu uveljaviti, sicer se bo po preteku označenega roka imenovana vložna knjžica proglasila, da je brez moči.

Okrajno sodišče v Ptuj, odd. VII, dne 3. novembra 1931.

E 2211/31—9. 3084
Dražbeni oklic in poziv k napovedi.

Na predlog zahtevajoče stranke Celjske posojilnice d. d. v Celju bo dne 24. novembra 1931 ob devetih pri tem sodišču, v sobi št. 4 na podstavi s tem odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin: zemljiška knjiga Pirešica, vl. št. 141; označba nepremičnin: hiša z gosp. poslopljem, cenilna vrednost 45.000— Din; zemljišča (njive, travniki, gozdovi, vinograd in vrt 100.873 Din 10 p; pritlikline 602— Din, skupaj 145.475 Din 10 p; najmanjši ponudek 97.650— Din. Vadij: 14.647 Din 51 p.

K nepremičnini zemljiška knjiga Pirešica, vl. št. 141, spadajo sledeče pritlikline: 1 sod, 3 lesene vila, 1 slamorezni stol, 1 krevl, 2 brani, 1 dolga žaga, 1 lakonca, 1 gnojne vile, 1 redeseja, 1 klepe, 1 kosa, 1 koš, 1 telege, 1 lesene grablje, 2 cepca, 1 plug, 1 sekira, 2 žitnici v cenilni vrednosti 602 Din (kakor zgoraj). Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

Okrajno sodišče v Celju, odd. III, dne 20. oktobra 1931.

Dražbeni oklic.

Dne 30. novembra 1931 ob devetih bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Slaptinci, vl. št. a) 155 in b) 144.

Cenilna vrednost: a) 1131 Din b) 2685 dinarjev; najmanjši ponudek: a) 764 Din in b) 1790 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne morele več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ljutomeru, dne 28. oktobra 1931.

Vpisi v trgovinski register.

Vpisala se je nastopna firma: 1180. Sedež: Ljubljana.

Dan vpisa: 2. novembra 1931.

Besedilo: Franc Posavec, družba z o. z. Obratni predmet: Izdelovanje, nakup in prodaja vsakovrstnega, v slaščičarsko stroko spadajočega blaga ter obratovanje slaščičarne sploh.

Družbena pogodba z dne 27. oktobra 1931. Družba je ustanovljena za nedoločen čas. Višina osnovne glavnice: 5000 Din.

Na to vplačani zneski v gotovini: 5000 dinarjev.

Poslovodja: Posavec Franc, posestnik in pekovski mojster v Ljubljani, Karlovska cesta 30.

Pravico zastopati družbo in podpisovati firmo ima poslovodja tako, da pod tiskano, pisano ali kako drugače odtisnjeno besedilo firme postavi svoj podpis.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 31. oktobra 1931. Firm 944/31 — Rg C V 22/1.

Konkurzni razglasi

Sa 35/31—2. 3081
1181. Poravnalni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini dolžnika Ornik Ludvika, trgovca v Mariboru, Koroška cesta št. 9, registrovanega pod firmo L. Ornik v Mariboru, Koroška cesta št. 9.

Poravnalni sodnik: dr. Kovča Franc, sodnik okrožnega sodišča v Mariboru.

Poravnalni upravitelj: Fabjan Anton, davčni upravitelj v pok. v Mariboru.

Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču, soba št. 84 dne 21. decembra 1931 ob polenajstih.

Rok za oglasitev do 16. decembra 1931 1931 pri okrožnem sodišču v Mariboru.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 2. novembra 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Št. 3838/31. 3083
Razglas.

Direkcija šum v Ljubljani razpisuje licitacijsko prodajo 565 plm³ v oddelku 49 b področja šumske uprave na Bledu v režiji izdelanega mehkega tehnično-porabnega lesa.

Ponudbe, pisane na tiskovinah, ki se dobe pri direkciji šum v Ljubljani, Bleiweisova cesta 1, je vložiti do dne 18. novembra 1931. do 11. ure dopoldne pri isti direkciji, kjer se bo tega dne vršila licitacija.

Vsa predmetna pojasnila se dobe pri direkciji šum v Ljubljani in pri šumski upravi na Bledu.

Direkcija šum v Ljubljani, dne 5. novembra 1931

Al Jennings:

Pesnik in bandit

Tu, je rekel Porter, ko smo se bili odločili da kupimo svet, tu bi lahko človek delal in sanjal.

In tudi Frank in jaz sva upala, da bova tu postala nova človeka.

Toda na tisti molčeči zakrknjeni vožnji so se razblinili vsi ti prividi. Za Franka in zame je ta dogodek pomenil samo novo nesrečo v najinem življenju, ki je bilo z nesrečami dobro preskrbljeno. In nobeden od naju ni slutil, da je s tem dogodkom v življenju najinega vaze zaprtega Billa nastopila težka kriza.

Nikoli nama niti od daleč ni prišlo na misel, da bi mogla njega prav kakor naju čakati ječa. Nikoli bi si ne bila mogla misliti, da utegne biti ta rojeni aristokrat nekega dne prisiljen, da s tatovi in morlici zajema iz korita, in da bi mogel njegov ponos kdaj kloniti pred nasrešnim pogledom bednega, skoraj neplismene ga jetniškega paznika. Porter sam je moral vedeti — tako sem si mislil na tistem — da je njegova kocka padla tisti hip, ko je zapustil Mehiko.

Če bi se nam bilo posrečilo, da se naselimo v tisti prečudni dolini, bi bil Porter morda ušel črni bodočnosti, ki ga je čakala. Poklical bi bil lahko svojo hčerko k nam. Obvaroval bi se bil pred sramoto arestantovske uniforme — pred sramoto, ki se mu je pozneje zažrla v srce in mu za zmirom zagrenila življenje.

28

Toda on se je nasmehnil senjoriti tistega španca in zavoljo posledic tega nasmeška se je moral srečati še z vsem, pred čimer je bil pobegnil.

Po vsem tem bomo lahko razumeli izraz groznega strahu na njegovem obrazu, ko smo prišli do Rektorjeve hiše.

Jumbo nam je nalil whiskyja in si je na vso moč prizadeval, da nas spravi v dobro voljo. Porter je bil tako nervozen, da se je skrušil in se skoraj onesvestil, ko je prišel kočijaž in nam sporočil, da je voz pripravljen.

— Nikar ne bodite v skrbeh, je rekel Rektor, ko nam je stiskal roke za slovo. Vse bo spet prav. Kočijažu lahko zaupate. Jaz pojdem v hotel nazaj. Uradnikom bom povedal, da ste v moji hiši. In med tem ste lahko že daleč odtod.

Peljali smo se do neke male postaje ob Tampiku. Počakali smo tovarne ladje in smo se nazadnje pripeljali do San Diega, odkoder smo hoteli napraviti majhen izlet do San Franciska.

Pa nam ni bilo dano, da pridemo tako daleč.

Pesnik ne more ropati banke. — V pasti.

O. Henryja so nazivali demokrata in svetovljana. Njegov laboratorij, v katerem je lovil srca ljudi in jih seciral, so bile zakotne, pozabljene ulice in zavrzene beznice. Njegovo prizadevanje je bilo, da bi podal življenje takšno, kakršno je, brez livreje, v katero se odeva na glavnih cestah. Ponižani in razžaljeni je bil njegova glavna oseba, na dnu svojega bistva pa je bil O. Henry vendarle aristokrat.

Imel je tisto ponosno rahločutnost, ki je tipljena za gentlemane juga. Rad se je mešal med množico, toda nikoli ni bil eden iz nje. Vesel je bil, da lahko deli usodo dveh razbojnikov-beguncev. V dno duše bi ga užalil, če bi ga bil kdaj kdo klical na odgovor za to.

Nikoli ne bom pozabil tistega izraza bolečine, ki je legel na njegov obraz, ko sem tik pred pristankom ladje planil k njemu in Franku in jima zašepetal:

— Izginita. Za nami so.

Glavni detektiv od Wells Fargo je bil na krovu. Dotaknil se je moje roke. Toda še preden je utegnil, da obnovi svoje staro poznanstvo z menoj, sem planil k Franku in Porterju. Wells Fargo je imela razne neporavnane račune z menoj. In jaz ta čas še nisem bil pripravljen, da jih poravnam. Kapitan Dodge najbrž ni ničesar vedel o moji navzočnosti, toda nevarnosti se nismo smeli izpostavljati. Zatorej smo ostali na krovu in smo se peljali nazaj v Oklahomo.

V San Antoniu smo se izkrcali. Od tistih trideset tisoč nam je ostalo samo še štiri sto sedemnajst dolarjev, mi pa smo se še zmirom razgledavali okrog za preprostim življenjem na farmi. Naletel sem na nekega farmarja, svojega starega znanca, ki nas je povedel s seboj. Njegova farma je ležala kakšnih petnajst milj od mesta in se je razprostirala po gričih in dolinah, gozdovih in prerijah. Noben farmar si ne bi bil mogel želeti boljše zemlje. Mož nam je vse svoje posestvo s konji in z vso živino ponujal za petnajst tisoč dolarjev.

John Pierpont Morgan

Eden od najbolj vplivnih ameriških finančnikov je John Pierpont Morgan, ki potuje te dni po Evropi.

»Intelligence-Service«

»Intelligence-Service« — to je središče ene največjih vohunskih organizacij na svetu, ki vestno čuva in bdi nad svetovno močjo in veličino Anglije. Moč te organizacije je ogromna, a nihče ne vé prav, odkod izvira ta silna moč.

Vohunstvo se smatra v Angliji že od nekaj za neizogibno potrebno pomoč pri vseh političnih, diplomatskih in trgovskih poslih. Kralj Henrik VII. je bil prvi, ki je s pomočjo njemu silno udanega kaplana Wolsey-ja »tajno službo« organiziral. Za časa kraljice Elizabete so igrali »informatorji« (obveščevalci) velevažno vlogo in kraljica Marija Stuart je padla kot njihova žrtev. Viljem Cecil, lord Burleigh in Francis Walsingham so razširili »tajno službo« tudi na inozemstvo in so ustvarili središče, kjer so vsa poročila zbirali in sistematično urejali. Veliki reformator Oliver Cromwell pa je vso »tajno službo« temeljito reorganiziral in ji dal ono podlago, na kateri temelji še dandanes. Ta organizacija je tako izvrstno delala, da so smatrali Cromwella že takrat za najbolj poučenega človeka o vseh zadevah; znal pa si je pridobiti svoje poročevalce in zaupnike tudi v najvišjih krogih in tudi sami vladarji se niso branili angleškega denarja. Tako je postal »Intelligence-Service« za vsakega angleškega državnika neobhodno potreben instrument. Od te organizacije je dobil n. pr. angleški minister za vnanje zadeve poročilo l. 1807., da sta Napoleon in ruski car Aleksander sklenila veliko zvezo proti Angliji, kjer naj bi sodelovala tudi Danska. Takoj nato so Angleži dansko brodovje nenedoma napadli in uničili.

Delokrog in vpliv te organizacije se je toliko bolj širil in rasel, kolikor bolj je rasel britanski imperij; njena moč odločuje doma, v kolonijah in v domovinjah.

Svoje poslejje ima organizacija v Londonu, Down-street, 10. Poslopje je zidano čisto prosto, da učinkuje na človeka kar mračno.

Organizacija pa ima v Angliji zato tak vpliv, ker Angleži svojih vohuncev ne zaničujejo, ampak jih visoko cenijo. Na poslopju se blišči napis: »A good spy is of necessity a brave and valuable fellow — dober vohun mora biti hraber in vreden mož«. In drugi napis: »Vohun, ki pade za svojo domovino, je enak vojaku, ki pade na polju časti. Zato se javlja v Angliji za vohunsko službo vedno dovolj ljudi prostovoljno, ki smatrajo vse napore te službe za sport. Samo za sport seveda tudi ne gre, ampak igra svojo vlogo pri tem poslu naravno tudi denar, a nihče ne vé, koliko stane Anglijo ta organizacija — iz državnega proračuna se ne vidi nič. Stane pa brez dvoma težke milijone funtov na leto.

»Agenti«-vohunci morajo pa biti telesno in duševno vsestransko izobraženi ljudje, da ne

pridejo nikjer v nobeni družbi in v nobenem še tako nevarnem položaju v zadrego. Gojence vzgajajo prve dve leti samo telesno. Ta šola je trda in traja na dan po 8 ur. Iz gojencev vzgajajo pravcete atlete, ki znajo vse: plavati, jezdit, telovaditi, plesati itd. Zvečer se uče lepega vedenja, raznih iger in tujih jezikov. Uče se pa tudi raznih načinov, kako se kasneje v službi spoznavajo med seboj. Tudi risati se uče, da znajo kasneje izdelovati načrte raznih trdnjav, ladij itd.

V šoli imajo tudi popolno, sijajno urejeno tiskarno, vse mogoče črke, ki jih rabijo po svetu, pečate itd.

V šolo sprejemajo ljudi vseh stanov — tudi bivše kaznjence, k. se pa morajo zavezati na desetletno službo.

Agenti, ki pridejo iz te šole v svet, morajo znati izvedeti in dognati vse, kar se po svetu godi; tej sposobnosti svojih agentov se mora Anglija v prvi vrsti zahvaliti, da drži svojo moč z razmeroma malo vojaško silo, ker vladi je znana vsaka zarota že zdavnaj predno izbruhne in jo tako lahko že v kali zaduši.

Učitelj: »Na čem spoznamo gos, če je stara?«

Peterček: »Na zobeh!«

Učitelj: »Bedak — gos vendar nima zob!«

Peterček: »Ampak mi!«

Koliko je vreden človek?

Dandanes je svet silno podivjan — tako vsaj pravijo — in več ali manj krvavi pretepi so kar na dnevnem redu. Pri pretepih pa se rado dogodi, da ta oni pride ob svoj nos ali pa ob roko ali nogo, če ne celo ob življenje. Stvar sodnikov pa je, da cenijo, koliko je vreden izgubljeni ali poškodovani del človeškega telesa. Tako se je razvil iz sodniške prakse kar neke vrste tarif.

Niso se pa strinjala sodišča v tem, kateri del človeškega telesa je najdražji, ampak odločajo o tem vedno od slučaja do slučaja. Neki angleški igralki, ki se ji je bilo na odru spodrnilo, je sodišče na njeno tožbo za odškodnino priznalo 2 in pol milijona dinarjev odškodnine, ker je igralka trdila, da zaradi svoje pri padcu razbite brade skoro gotovo ne bo več mogla nikjer nastopati.

Nekemu mehaniku je pri popraviljanju avtomobila v garaži udaril plamen od bencina v oči, da je revež oslepel. Sodišče je mehaniku priznalo 250.000 dinarjev odškodnine za bolečine in pa mesečno rento po 2000 dinarjev.

Koliko pa je vreden nos, to je izreklo sodišče v Gradcu. Tam sta se sprla dva kočijaža in v prepiru je eden udaril z vrhom za pivo drugega po nosu s tako silo, da mu je nos od-

bil. Sodišče je cenilo nos na 50.000 Din odškodnine in mesečno 400 dinarjev rente.

Ušesa so pa cenejša kot nosovi, kajti neki strežaj v zverinjaku je dobil za odgriznjeno uho le 25.000 dinarjev odškodnine.

Mehikanska lepotica

V glavnem mestu Mehike so proglasili za »kraljico lepote« Marijo Amparo Obregon y Corral.

»Živi mrlič« se organizirajo

»Žive mrlič« imenujejo v Nemčiji tiste ljudi, ki so od sodišč po vseh paragrafih proglašeni za mrtve, čeprav še žive. Takih ljudi živi še dandanes — po svetovni vojni jako mnogo. Eni so se naselili bogvekle, potem ko so prišli v ujetništvo, drugi pa hodijo po svetu iz kraja v kraj in se za svoj dom sploh ne zmenijo več.

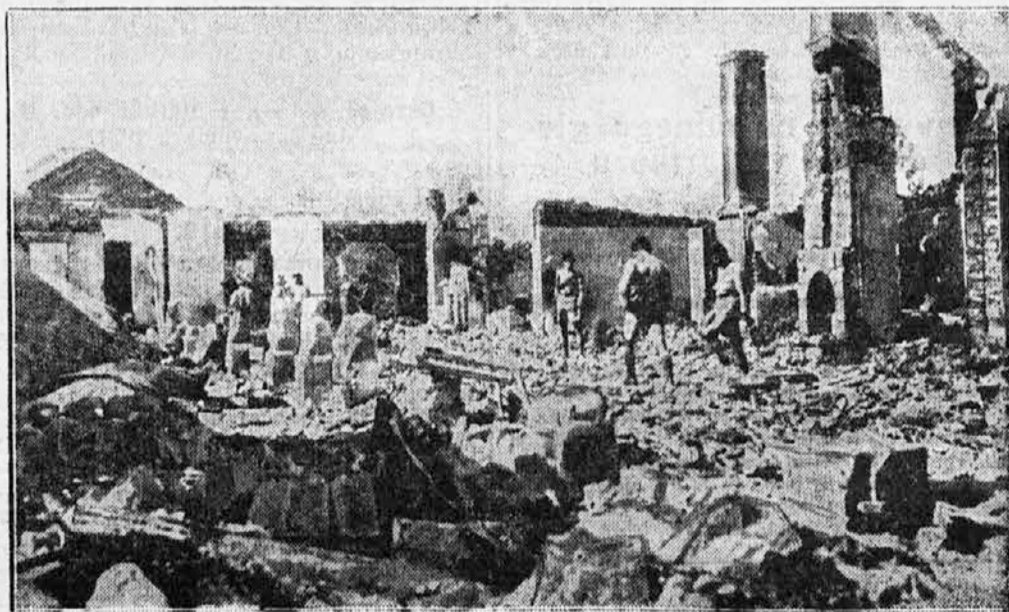
Takim ljudem se pa pripete včasih prav zanimive stvari. V Nemčiji živi sedaj nekaj Schulze, ki je moral v začetku vojne k mornarici. Nekaj časa je bil v službi v Hamburgu, potem zopet v Bremenu itd. Povsod pa se je bil »zaročil« kakšno žensko, dokler ni izginil neznan kam. Ker le dolgo ni bilo o njem nikakega glasu, se je večina njegovih nevest poročila z drugimi možmi, ena pa se je le obrnila na sodišče, naj ga proglase za mrtvega. Sodišče je prošnji ugodilo, objavilo je v uradnih listih predpisane pozive, a ker se Schulze ni oglasil, so ga končno proglasili za mrtvega.

Schulze pa se je nedavno vrnil domov in ko je stal zaradi nekega pretepa pred sodiščem, je na svoje veliko začudenje zvedel, da je že mrtve! To je pa moža tako razjezilo, da je zagrabil tintnik na sodnikov mizi in polil vse spíše, kjer je stalo, da je mrlič...

Schulze je moral nato prestat svojo disciplinarno kazen, »živi mrtveci« v Nemčiji pa snujejo sedaj svojo organizacijo v obrambo svojih življenjskih pravic.

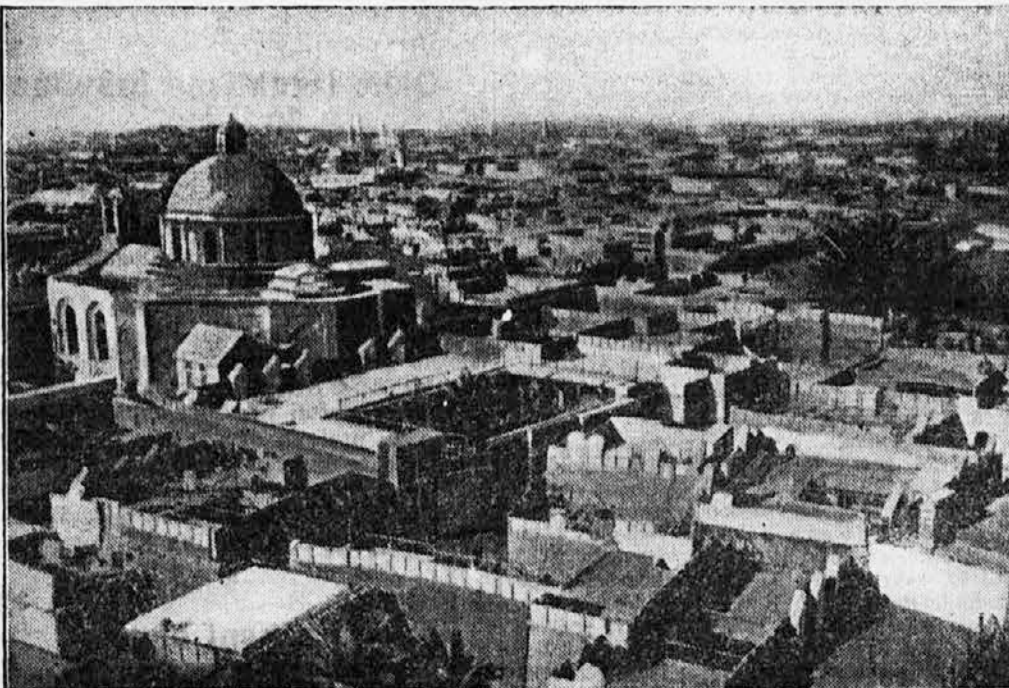
Vas iz samih sodov

Nedavno je neka velika francoska trgovina opustila svoj obrat in je vse premočine prodala. Neka bistra glava pa je prišla na originalno misel: Človek je pokupil vse sode, tudi največje, nato pa je zaprosil občinske uprave v Vermillonu, naj mu prepusti kos sveta. Ko je svet dobil, je dal tam postaviti svoje sode; od zunaj jih je dal namazati s terom, v sodih pa je priredil stanovanja za delavce. Najemnina je jako nizka, mož pa je vseeno prišel na svoj račun.

Upor na otoku Cipru

V mestu Nicosia na otoku Cipru so domačini zažgali palačo, kjer prebiva angleški guverner.

Pogled na mesto Bagdad

Bagdad je danes glavno mesto nove arabske kraljevine Irak v srednji Aziji.